

A  
NYÍREGYHÁZI EVANGÉLIKUS KOSSUTH LAJOS  
GIMNÁZIUM

**PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**



**2011.**

## TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETÉS .....	5
1.1	Földrajzi környezet és történelmi áttekintés.....	5
1.2	Helyzetelemzés.....	8
1.3	A hitoktatás helyzete .....	9
2	NEVELÉSI PROGRAM.....	10
2.1	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	10
2.1.1	Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei .....	10
2.1.2	Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai .....	10
2.1.3	Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai .....	11
2.1.4	Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai .....	12
2.2	Személyiségfejlesztési feladatok.....	12
2.2.1	Iskolánk tanulójának szociokulturális háttere .....	12
2.2.2	Könyvtár-pedagógia az iskolai könyvtárban.....	13
2.3	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok .....	15
2.3.1	A közösségépítés szerepe .....	15
2.3.2	Hagyományörző iskolai ünnepeink.....	15
2.3.3	Az evangélikus jelleg erősítése az iskolában .....	16
2.4	Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	16
2.4.1	A beiskolázási politika és a beilleszkedés kapcsolata.....	16
2.4.2	Az intézményben előforduló magatartási zavarok .....	17
2.5	Tehetség, képesség kibontakoztatást segítő tevékenységünk .....	18
2.6	Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok .....	18
2.6.1	Az ifjúságvédelem törvényi háttere.....	18
2.6.2	Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok.....	18
2.6.3	Az ifjúságvédelmi felelős feladatai: .....	19
2.7	A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése .....	20
2.7.1	Az integrált (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői: .....	20
2.7.2	Az integrált nevelés céljai .....	20
2.7.3	Az integrált nevelés eszközei, eljárásai.....	20
2.8	Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	21
2.8.1	A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét elősegítő programok jellemzői 21	
2.8.2	A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét elősegítő programok eszközei, lehetőségei .....	21
2.9	Tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése.....	21
2.9.1	Szaktanári feladatok a kudarc megelőzésében .....	21

2.9.2 Az integrált nevelés keretében a következő területekre külön figyelmet fordítunk:....	22
2.10 A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	22
2.10.1 Szülői részvétel az iskola munkájában.....	22
2.10.2 A szülők közösségének szervezetei.....	22
2.10.3 A szülők tájékoztatásának formái .....	22
2.10.4 A szülői aktivitás jelentősége az iskolai élet alakulásában .....	23
2.10.5 Az iskola elvárásai a szülővel szemben: .....	23
2.11 A kollégium és iskola kapcsolata .....	24
<b>3 HELYI TANTERV .....</b>	<b>25</b>
3.1 Az iskola tantárgyi hagyományai .....	25
3.2 A helyi tantervünk specialitásai .....	26
<b>3.2.1 Témahét.....</b>	<b>27</b>
<b>3.2.2. Iskolai projekt.....</b>	<b>31</b>
3.3 Tantárgyi rendszer és óraszámok .....	35
3.3.1 Az 1. sz. táblázat a négyévfolyamos gimnáziumi osztályok (általános, nyelvi, fizika orientációs és infokommunikációs-médiatechnológia orientációs), a 2. sz. táblázat a nyelvi előkészítő osztályok, a 3. sz. táblázat a hatévfolyamos német/gazdálkodási irányultságú osztályok, a 4. sz. táblázat a nyolcévfolyamos gimnáziumi osztályok heti óraszámát tartalmazza tantárgyanként.....	35
3.3.2 Intézményünk minden osztályában és évfolyamán csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet és a testnevelést. ....	35
3.3.3 Emelt szintű felkészítés keretében kiemelten kezeljük a tehetséges tanulókkal való foglalkozást, elsősorban a kötelező érettségi tantárgyaknál a 11. és 12. évfolyamon .....	35
3.3.4 A nem szakrendszerű oktatás szervezése 5. és 6. évfolyamon.....	35
3.3.5 Tantárgytömbösítés .....	36
3.4 A tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	42
3.5 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések.....	42
3.5.1 Eszközeink, felszereltségünk általános jellemzése .....	42
3.5.2 A nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke .....	43
3.5.3 A nevelő oktató munkát segítő eszközök beszerzési listája 2011/2012. tanévre .....	55
3.5.4 Kompetenciaalapú oktatás eszközjegyzéke a 2009/2010 tanévtől.....	57
3.6 A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	59
3.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a házi feladat kérdése, szabályozása, valamint a magatartás és szorgalom értékelése.....	59
3.7.1 Beszámoltatás, számonkérés .....	59
3.7.2 Vizsgák.....	59
3.7.3 Házi feladatok szabályozása.....	60
3.8 A magatartás és szorgalom értékelése.....	60
3.8.1 Magatartás .....	60
3.8.2 Szorgalom.....	61

3.9	A 2005-től bevezetésre kerülő középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei	
	tantárgyanként .....	62
3.9.1	Idegen nyelvek .....	62
3.9.1.1	Francia nyelv .....	62
3.9.1.2	Angol nyelv .....	62
3.9.1.3	Német nyelv .....	62
3.9.1.4	Olasz nyelv .....	63
3.9.1.5	Orosz nyelv .....	63
3.9.2	Magyar nyelv .....	63
3.9.3	Magyar irodalom .....	63
3.9.4	Történelem .....	64
3.9.5	Földrajz .....	64
3.9.6	Kémia .....	65
3.9.7	Biológia .....	66
3.9.8	Fizika .....	66
3.9.9	Matematika .....	67
3.9.10	Informatika .....	68
3.9.11	Testnevelés .....	68
3.9.12	Ének-zene .....	69
3.9.13	Hittan .....	69
3.9.14	Társadalomismeret .....	70
3.10	Egészségnevelési program .....	71
3.10.1	Az egészségnevelési program irányelvei .....	71
3.10.2	Az egészségfejlesztés célja .....	71
3.10.3	A magyar lakosság kilátásai .....	71
3.10.4	Feladatok, szükséges akciók: .....	71
3.10.5	Az iskola szerepe és lehetősége .....	72
3.10.6	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek .....	72
3.10.7	A sport és az egészség .....	73
3.10.8	Testnevelési lehetőségek iskolánkban: .....	73
3.10.9	Évfolyamonkénti tematika: 5-12. osztály /évi 10-10 óra/ .....	73
3.11	Környezeti nevelés .....	76
3.11.1	A környezeti nevelés alapelvei .....	76
3.11.2	A környezeti nevelés céljai: .....	76
3.11.3	A környezeti nevelés az iskolai oktatásban, nevelésben .....	77
3.11.4	Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés, fogyasztóvédelem és a kulturált közlekedésre nevelés .....	79
3.11.5	A környezeti nevelés a tanórán kívül .....	82
3.11.6	Tanesszközök .....	83
3.11.7	Kommunikáció .....	83
4	Hatálybalépés, nyilvánossá tétel, nyilvánosság .....	84

## A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai Programja

# 1 BEVEZETÉS

## 1.1 Földrajzi környezet és történelmi áttekintés

*„...évszázadok is el fognak viharozni  
az alma mater fölött,  
és mégis állni fog,  
mert alapja a hit és a szeretet ...”*

jellemezte Zsolnai Vilmos egykori igazgató a megye elsőként alapított középiskoláját: a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumot.

*„Nyíregyháza! ... nem történelmi város. Nem fűződnek nevéhez csaták, békeszerződések, nincs nagy történelme, nincsenek nagy számmal történelmi nevezetességei, régi műemlékei királyi lábnyomokkal...”*  
(Váci Mihály)

Városunk neve 1215-ben tűnik fel először *Nyír* alakban, melyet vagy az itt tenyésző nyírfáról vagy a környező mocsarokról kapott, ami jelentheti a tágabb környéket, a Nyírségnek nevezett tájegységet. Az – *egyháza* a tatárjárás óta (1241) szerves része városunk nevének, ami azt jelenti, hogy a XIII. században puszta település, templomos hely volt. 1326-ban említik oklevelekben Nyreghaz névalakban. 1543-tól 1582-ig 325 és 740 fő között ingadozik a lakosság száma. 1605-ben a szomszédos tanyákról (Alsó- és Felsősim) betelepített hajdúk szivárogtak át, ami növelte lakosságát, de a század végére a jobbagyok sanyargatása miatt kis lélekszámú, jelentéktelen falucskává zsugorodott.

1753-ban jelentős esemény történik, a település egyik birtokosa gróf Károlyi Ferenc, az akkor 5-600 lelkes, de 30 ezer holdas falut, különleges kedvezményekkel evangélikus vallású szlovák telepesekkel népesítette be, akik Békés megyéből és Szarvasról érkeztek, mintegy 300 család. Ekkor lett Nyíregyháza mezőváros 2443 lakossal.

33 év múlva felépült az evangélikus nagytemplom (1786) majd rövidesen a városháza is, azaz a hitélet és a közelet két impozáns fóruma. Néhány év múlva tervbe vették az iskola, a tudomány házának az építését. Ennek eredménye, hogy a nyíregyházi evangélikus gyülekezet 1806-ban létrehozta a „professzori iskolát”, mai gimnáziumunk 200 éves őseit. Így már a hit ereje és a polgári szabadságjogok lehetősége mellé az oktatás szellemi fegyverét, a tudományt is gyerekei kezébe adta. A város lakóinak száma ekkor közel 10 000, akik főleg földműveléssel, szilaj állattartással és nagyarányú homoki szőlőműveléssel foglalkoztak.

Az 1900-as évek első évtizedeiben gimnáziumok épülnek a településen, Nyíregyháza nyolc középiskolájával iskolavárossá vált.

Az 1960-as évektől több mezőgazdasághoz kapcsolódó ipari üzem épül (konzervgyár, tejporgyár, malom), majd országos ipari nagyvállalatok (TAURUS, UNIVERSIL, MEZŐGÉP, cipőgyár, Faipari Vállalat, nyomda és több építőipari vállalat).

1949-ben a város összlakosságának 10%-a volt ipari munkás, 1982-ben ez eléri a 40%-ot, a város területe 275 km<sup>2</sup>, lakóinak száma 110 000 fő, felépült Jóságváros, majd Örökösöld, a két lakótelepen mintegy 40 000 ember él. Ekkor két főiskolája, 15 közép- és 19 általános iskolája van a városnak. Míg száz esztendeje városunk fejlődésének az alapja a mezőgazdaság volt, az utóbbi évtizedek virágzása az ipari termeléshez kapcsolódik. Ez teremtette meg az elvándorlás, az ingázás helyett a helybennlakás lehetőségét – ennek összes gondjaival együtt – a lélekszám gyors felfutását, a város mai életterejét.

A rendszerváltást követően olyan dinamikus fejlődést produkált, mellyel az ország egyik legszebb városává vált. Földrajzi fekvése – Ukrajna, Románia és Szlovákia határához közel – a keleti országrész köz-

pontjává teszi. Az Ipari Park, a repülőtér, a vállalkozásbarát politika révén mintegy kétszáz külföldi és vegyes vállalat, valamint megerősödött helyi vállalkozások működnek a városban.

A térség szellemi életében szintén meghatározó szerepet tölt be 120 ezer lakosával, amit országos és nemzetközi rendezvények sora jelez (Nyírségi Ősz, Kelet-Nyugat Expo, Művészeti Hetek, Nemzetközi Néptánc és Kórusfesztivál...) Kiváló nemzetközi kapcsolatait testvérvárosai erősítik.

Megjelentek a nagy bevásárlóközpontok, felépült a Nyír-Plaza, pezsgő belvárosi élet fogadja az idelátogatókat.

Sóstón nemcsak a természet szépsége, hanem strand, csónakázó tó, a Múzeumfalu és az Állatpark kínál maradandó élményt.

Csaknem 30 általános iskola, több mint 20 gimnázium és szakközépiskola valamint 3 főiskola várja a tanulni vágyó ifjúságot.

Iskolánk – az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium – több mint 200 éves történetével, szellemiségével, legújabb kori törekvéseivel jelentős helyet foglal el ezen a színes oktatási palettán, annak elnére, hogy a népes mezőnyben sok a konkurens iskola. A további előrelépéshez az iskolaalapító ősöktől kapott elvárások megteremtése mellett képesnek kell lennünk alkalmazkodni a kor igényeihez, az állandó megújulásra, kínálatunk bővítésére, szakmai és szellemi erőink teljes mozgósítására.

Összefoglalva Nyíregyháza történetét elmondhatjuk, hogy egyszerre a múlt és jövő városa, hiszen az ősök eredményeire építve képes arra, hogy folyamatos fejlődéssel megújuljon, és a hagyományok szem előtt tartásával váljon a térség egyik meghatározó településévé.

A nyíregyházi evangélikus gyülekezet 1806-ban azért hozta létre az úgynevezett „professzori iskolát”, hogy gyermekeinek a hit erejét és a tudomány szellemi fegyverzetét is kezébe adja. A kor igényeinek megfelelően 1861-ben algimnáziummá alakult, majd 1867-től a bizonyítványokat „államérvényessé” minősítette a Vallás és Közoktatási Minisztérium.

Időközben iskolatörténeti értékű levélváltásra került sor az iskola vezetősége és a turini száműzetésben élő Kossuth Lajos között. Kossuth saját kezűleg írt szép levelében hozzájárult, hogy az ő nevét viselje a Kossuth-Emlékalapítvány, amelynek kamataiból -ma is minden évben- a diákok Kossuth-pályázatra írt legjobb műveit jutalmazzuk. Így az iskola a Kossuth által képviselt nemzeti szellemiséget is vállalta, s ma is híven ápolja.

Nagy értéket képvisel az 1843-ban létrehozott tanári könyvtár, amely -túlélve két világháború pusztításait - ma is megvan: védett műemlék.

A főépület (A) nyugati részét Bodula János tervei alapján 1886. szeptember 1-jén kezdték építeni, és 1887. szeptember 1-jén már az új épületben kezdték meg a tanítást.

Az iskola dinamikus fejlődése szükségessé tette az épület bővítését. 1905. augusztus 17-én Alpár Ignác tervei alapján megindult az iskola bővítése, és 1907. szeptember 7-én megtörtént az új épületszárny átadása. Ezzel egyidőben elkészült az iskola tornacsarnoka is.

A másik két épülettömb 1961-62-ben, illetve 1964-ben épült, az iskola akkori profiljának megfelelően tanműhelynek (lakatos, autószerelő, esztergályos, elektrotechnikus). E két épület a jelenlegi arculatát az 1978-81-es években történő felújítás alatt nyerte el.

A XX. század első felében az intézmény minőségi iskolává fejlődött. Kiemelkedő, emlékezetes tanár-egyénségek, igazgatók emelik rangját. Porubszky Pál tanár értő szemmel fedezte fel a gimnáziumban tanuló és érettségiző Krúdy Gyula írói tehetségét. Dr. Vietórisz József költő, műfordító, a Tranoscius énekeskönyv magyarra ültetője előbb diákja, majd tanára és igazgatója az intézetnek. Itt működött tanárként Geduly Henrik, a későbbi evangélikus püspök, Szalay Sándor fizikus, a tudósdinasztia őse, Sziklay László irodalomtörténész és a templomépítő Józsa Márton.

Az itt érettségizett diákokat a tudományos és kulturális élet szinte minden területén megtalálhatjuk. Volt közöttük miniszter és világbajnok olimpia bajnok (Balczó András), gyáralapító gyógyszerész- rész-vegyész (Kabay János) és atomtudós, költő és műfordító, lelkész és pszichoterapeuta.

A gimnázium:

- 1921-től: Nyíregyházi Ágostai Hitvallású Evangélikus Kossuth Lajos Főgimnázium.  
Kezdetől fogva nyolcévfolyamos gimnázium.  
Az egyre növekvő létszám-igények miatt 1934-től már párhuzamos osztályokat is indítottak.
- 1948-ban: államosították, megszűnt egyházi iskola lenni.
- 1981-től: négyévfolyamos gimnázium,
- 1990-től: nyolcosztályos gimnázium és négyévfolyamos gimnázium.  
(10-18 évig, illetve 14-18 évig).
- 1992. július 1-jétől visszakerül az evangélikus egyházhoz.

- Az intézmény neve:** Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium  
Helyrajzi szám: 6133 sz. 4706 és 4706/2 hrsz. tulajdonlapon
- A fenntartó neve:** Magyarországi Evangélikus Egyház  
Címe: 1085 Budapest, Üllői út 24.  
A Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke:  
Ittész János
- Az intézmény címe:** 4400 Nyíregyháza, Szent István út 17-19. sz.

### **Az intézmény jogállása:**

Önállóan gazdálkodó jogi személy.

Középfokú oktatási intézmény, amely a mindenkor érvényes közoktatási törvény szerint működik, s nyújt a 12. évfolyam, nyelvi előkészítő osztály esetén 13. évfolyam végén felsőfokú továbbtanuláshoz érvényes érettségi bizonyítványt.

A gimnázium segítő szerve az igazgatótanács, amely az egyházi testületek, és a tantestület választott tagjaiból áll.

## **1.2 Helyzetelemzés**

Iskolánkban jelenleg nyolcévfolyamos, hatévfolyamos, ötévfolyamos és négyévfolyamos gimnáziumi oktatás folyik – az alapító okiratban foglaltak szerint – 20 tanulócsoporthoz, közel 500 tanulóval. Ez a szám az előző években is hasonlóan alakult.

Az osztályok számának 22-re történő emelése az elkövetkező években várható és ezzel együtt a tanulólétszám kismértékű emelkedése is. Az eddigi nyolc- és négyévfolyamos oktatást hatévfolyamos gimnáziumi oktatás, illetve nyelvi előkészítő évfolyam egészíti ki.

A régióból és a határon túlról érkező tanulóinknak az Evangélikus Egyház által fenntartott Luther Márton Kollégium biztosít elhelyezést. Több román és ukrán állampolgárságú tanuló jár iskolánkba, más kisebbséghez tartozó tanulóink elvéve akad, kb. 1-2 fő évenként. Közigazgatásilag nem Nyíregyházához tartozó településről diákjaink 1/4-e jár be naponta.

Az intézményben az oktatás három épülettömbben (A, B, C épület) folyik: 38 oktatásra alkalmas helyiség, továbbá négy szertár, egy tornaterem, két kondicionáló terem, díszterem, ének és rajzterem, hittan és nyelvi termek, biológia-kémia és fizika előadóterem, olvasóterem és könyvtár, orvosi szoba és három számítástechnika terem biztosítja a tanulás, testedzés, művelődés lehetőségét.

Számítógép-parkunkat 2004-2005-ben, újíttottuk fel a legkorszerűbb gépekkel. 36+12 munkaállomás áll a tanulók rendelkezésére. Informatikai fejlesztésre legutóbb a tradicionális Jótekonysági Bál bevétele és a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumért Alapítvány adott anyagi fedezetet. Több tanteremben rögzített interaktív tábla, illetve mobil interaktív tábla, hordozható számítógépek, televíziók és videomagnók is segítik a szemléletesebb, változatosabb ismeretszerzést. A demonstrációs, illetve taneszközökkel való ellátottság elfogadható, a tárgyi feltételek javítása folyamatosan történik. A taneszköz rendelés az előirányozottnak megfelelően folyik.

A nevelőtestület a gimnázium pedagógusainak közössége, mely döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza.

A tantestület 41 tagú. A kétféle képzési formának megfelelően általános és középiskolai tanári képesítéssel rendelkező kollegák oktatnak. A teljes munkaidőben foglalkoztatott tanárok munkáját óraadó tanárok segítik. Összességében a személyi feltételek jók. Az órák szakos ellátottsága 100 %-os.

Az iskolában öt élő idegen nyelv oktatása folyik: angol, német, francia, olasz és orosz. Lehetőség szerint franciából és angoltól anyanyelvi lektor segíti, erősíti az idegen nyelv oktatás eredményességét.

A törvényben előírt továbbképzési formákba iskolánk bekapcsolódott, ez a tevékenység folyamatos. Je-



lenleg is több kolléga vesz részt egyetemeken, illetve főiskolák által szervezett továbbképzéseken, illetve újabb diploma megszerzése céljából folytatja tanulmányait. A tantárgyi modulok oktatására szervezett tanfolyamokon és továbbképzéseken való részvételt is biztosítjuk. Az új típusú érettségi vizsgákkal kapcsolatos tanfolyamokon a kollegák folyamatosan részt vesznek. Ezen túlmenően a HEFOP-on belül képzések, továbbképzések is folynak.

### **1.3 A hitoktatás helyzete**

A heti 2 hittanóra évfolyamonkénti összevonással felekezeti megoszlás szerint 4 csoportban történik: római katolikus, görög katolikus, református és evangélikus.

Minden tanuló részt vesz azonban az általunk szervezett spirituális alkalmakon: hétfő reggeli áhítat, csendes napok, Evangélikus Nagytemplomban tartott iskolai ünnepségek. A hittanórák beépülnek a tanulók órarendjébe. Szakképzett hitoktatók és lelkészek látják el az órákat az egyház által jóváhagyott tanterv alapján.

A tananyag elsajátítását ellenőrzéssel, értékeléssel, év végi osztályozással minősítik a hitoktatók. Az értékelésnél azonban tudjuk, hogy csak a vallásismeret elsajátítása mérhető. A hitbeli fejlődés foka és őszintesége, a kegyelem kérdése is Isten ítéletére tartozik. A tanulók szívesen választják érettségi tárgyként a hittant.

**A közoktatási törvény az iskolai pedagógiai programot két nagy részre tagolja:**

**Nevelési program**

**Helyi tanterv**

## **2 NEVELÉSI PROGRAM**

### **2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai**

#### **2.1.1 Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei**

Iskolánk pedagógiai-nevelési programjának meghatározásakor abból a történelmi hagyatékból indulunk ki, amelyet evangélikus őseink már megfogalmaztak 1806-ban a professzori iskola megalapításakor.

Az úgynevezett alapító oklevél - ben az iskola működését három alapvető területen rögzítették. Nevelési programjuk első pontja szerint az iskolának mindenekelőtt az ifjúságot „keresztyén erkölcsre” kell nevelnie, „hogy igaz vallás-ismerete és erkölcsi szép serénysége mindenekben kitűnjék.”

Az alapítólevél második követelménye azt írta elő, hogy a hit- és erkölcsstan tanítása mellett „a többi tanulmányokra akként fordítottassék gond, amint azt az idő szelleme fogja javallani.”

Az alapítólevél harmadik követelménye pedig a „honi nyelv”, vagyis édes anyanyelvünk gyakorlását és tanítását tűzte ki célul.

Mindezek mellett fontosnak tartjuk a tanuló testi és érzelmi fejlődését, valamint pozitív szellemiségű tanulói közösségek kialakulását az életkori sajátosságaik figyelembe vételével.

A pedagógus és a növendék a tanítás-tanulás folyamatában egyenrangú felek, egymást kölcsönösen tisztelik, ugyanakkor a pedagógusnak vezető szerepe van: a pedagógiai légkör kialakításában; a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában; a tanulók tevékenységének megszervezésében; a tanuló személyiségének fejlesztésében, tehetségének kibontakoztatásában.

#### **2.1.2 Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai**

Egyházi iskolánk nevelési céljait meghatározza a lutheri teológia alapja:

Isten kegyelmes emberszeretete. Ez a szeretet akkor jelenik meg a világban az emberiség számára, amikor Isten az ő egyszülött fiát, Jézus Krisztust elküldi. Jézus megváltó művének központi eseménye a golgotai szenvedés és halál. Ezt ismeri fel Pál apostol megtérése után és írja a korinthusiaknak: „Nem akarok tudni közöttetek másról, mint Jézus Krisztusról, róla is úgy, mint megfeszítetttről.” A kegyelem hiányának inségtől szenvedett Luther, míg a páli levelekben fel nem fedezte a hit által való megigazulás drága üzenetét és valóságát. Minden nemzedéknek és minden egyes személynek külön kell megharcolnia életének harcát, míg eljut az isteni kegyelem felismerésére. Akkor boldogan éli meg azt, hogy ingyen kegyelemből, Jézus Krisztusért, hitben új életet nyer. S aki ezt átéli, annak ez meghatározza gondolkodását és életfolytatását.

Pedagógiai tevékenységünk célja, olyan szellemi és keresztyén erkölcsi készségek, képességek kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában életüket tartalmasan tudják élni, meg tudjanak felelni a XXI. század elvárásainak, és társas kapcsolataikban kiegyensúlyozott emberek legyenek, akik képesek az erkölcsi élet választójain helyes döntéseket hozni. Ennek érdekében célunk, hogy

- Az elsajátított ismeretek tevékeny, gyakorlatorientált felhasználásához a tanulóknak alakuljanak ki a problémamegoldó, kritikai, logikus gondolkodás kompetenciái.
- A tanulási folyamat révén szerzett tudást képesek legyenek analizáló, szintetizáló gondolkodással úgy rendszerezni, hogy az a mindennapi élet hasznos alkotóelemévé váljon.
- A tanulók rendelkezzenek alkalmazható tudással, az élethosszig tartó tanulás képességével, a személyes boldoguláshoz szükséges kompetenciákkal és egyenlő eséllyel a társadalomba való sikeres beilleszkedéshez.
- A kompetencia alapú oktatás keretében a szövegértés-szövegalkotás, a matematika-logika és az idegen nyelvi angol és német kompetenciák fejlesztése.
  - 5. és 6. osztályban a nem szakrendszerű oktatás eredményeként a tanulók rendelkezzenek a különböző műveltségi területek átfogó szemlélésének képességével.
  - az olyan oktatásszervezési keretet valósítunk meg, amely biztosítja a látássérült és a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő, és organikus okra vissza nem vezethető rendellenességgel küzdő tanulók oktatásba való integrálódását
    - a tanulók képesek legyenek keresztény világnézetük kinyilatkoztatására
    - a tanulók összefüggésekben és rendszerekben gondolkodjanak.
    - a tanulók érezzék erkölcsi felelősséget önmagukért és a közösségért;
    - az iskolai tevékenységben érvényesüljenek olyan normák mint
      - mások megbecsülése és tisztelete;
      - tolerancia a másként gondolkodók megértéséhez és a velük való együttéléshez;
      - saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség.

### 2.1.3 Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

A szeretettel és tudatosan végzett oktató-nevelő tevékenységünk kiemelt feladatai:

- a Teremtő és Gondviselő Istenbe vetett hit; a keresztyén lelkület; az embertársaink, felebarátaink iránti szeretet; a nemzeti önbecsülésünkre épülő európai magatartás; a művészetek iránti affinitás; az erkölcs és a tudomány összefüggésének megértésére irányuló szemlélet kialakítása és megerősítése.
- az ökumené szellemének erősítése; a templomi viselkedés rendjének elsajátíttatása és gyülekezetépítés.
- A pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók érdekében végezze munkáját, szem előtt tartva, hogy minden pillanatban értéket közvetítenek
- A pedagógusok elsajátítják a kulcskompetenciák fejlesztését segítő módszereket, megtanítják a tanulókat arra, hogy hogyan használják az új tanulási módszereket és technikákat, és hogyan alkalmazzák a kompetenciák fejlesztésére szolgáló digitális, interaktív oktatási eszközöket
- Előtérbe helyezzük a tanulási folyamatot megkönnyítő képességek, készségek megszerzését, mint: szövegértés-szövegalkotás, matematika-logika, info-kommunikációs technológia.
- A tanárok a nevelő-oktató munkát egységes elvek alapján, módszereik szabad megválasztásával végzik, törekedve a következetességre, a türelemre, a hitelesség érvényesítésére.
- A tanulókat ösztönözzük az iskolai közösségekben való aktív közreműködésre, lehetőséget teremtünk önkormányzó képességük kibontakoztatására.
- Motiválttá tesszük a diákokat a tudás megszerzésében olyan tanítási- tanulási folyamatok megszervezésével, amelyek a tanár- tanuló együttes munkájára, valamint a tanulói cselekvések sorozatára építenek.
- A tanulókkal szemben igényes, határozott követelményeket támasztunk ügyelve az egyenlő bánásmódra
- Integrált nevelést biztosítva intenzív differenciálással, fejlesztéssel felzárkóztatjuk az SNI- s, a hátrányos helyzetű és a lemaradó gyerekeket, illetve segítjük a tehetségeseket képességük kibontakoztatásában.

### 2.1.4 Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

Oktató-nevelő munkánk módszereinek megválasztásakor is megmaradunk az alapítólevél ajánlásánál: miszerint a tanulóifjúság nevelése „... parancsolatok és szép példaadás által vezetessék” a keresztyén erköleshöz és a modern tudományokhoz.

Iskolánk módszertani alapja a „hit és szeretet” gyakorlata, amely a Pál apostoli intelem szerint tanárt és diákot egyaránt arra kötelez, hogy

***„Minden dolgokat szeretetben menjen végbe.”***

Eszközeink:

- lelki előkészítés a felvételt nyert tanulóinknak 2-3 napos program, táborozás keretében;
- diákok rendszeres szolgálatai az áhítatokon, istentiszteleteken;
- hétkezdő diák-istentisztelet;
- heti két hittanóra;
- tanári áhítat;
- csendes napok;
- elsősök fogadalomtétele;
- új kollégák fogadalomtétele;
- végzős diákok által szervezett áhítatok;
- templomba járás gyakorlata;
- konferenciák, táborok.
- minden nap közös ima a tanítás kezdetén és végén
- a kompetencia alapú oktatásban hangsúlyossá válik a tevékenységközpontú tanulásszervezés,
- a mindennapok nevelő-oktató munkájába beépülnek a kooperatív módszerek, technikák, a projekt alapú oktatás és a differenciálás módszerei,
- valamennyi pedagógus nyitott, fölkészül a szemléletváltásra, és megismeri a kompetencia alapú oktatás módszertani kultúráját alkalmazó oktatást, a projektekbe megvalósítóként résztvevő kollégák belső továbbképzés és egymás óráinak látogatása keretében az ismereteket és a módszereket a tantestület tagjainak átadják így egyre több tantárgy oktatásában alkalmazzák azokat.
- az új módszer erősíti a tapasztalati úton való tanulást, figyel a csoporttagok integrálására, feltérképezi a csoportközi kommunikációt, dinamikákat, együttműködést, segíti a tanulásban résztvevők erősségeinek felismerését, alkalmazását, a problémamegoldó és felelősségvállaló attitűd kialakítását, nagy hangsúlyt fektet a játék és tanulás kombinálására,
- a programcsomagokat adaptáljuk a helyi tantervünkbe,
- a digitális technika oktatási eszközrendszerét a mindennapi tanítás során alkalmazzuk,
- az SDT (sulinet digitális tudásbázis) használatát beépítjük a tanítási-tanulási folyamatba.

## 2.2 Személyiségfejlesztési feladatok

### 2.2.1 Iskolánk tanulóiak szociokulturális háttere

Gimnáziumunk Nyíregyháza és vonzáskörzetén kívül a megye egész területéről, de Kárpátaljáról és Erdélyből is fogad tanulókat. Tanulóink körében igen nagy különbségek érezhetők mind a szocio-kulturális háttér, mind a tanulmányi eredmények tekintetében. Tanulóink fele hátrányos helyzetűnek számít szociális körülményeit figyelembe véve..

Sok a gyermekét egyedül nevelő, a munkanélküli szülő, de gyakran találkozunk iszákos vagy agresszív szülői háttérrel is.

Mindezek az átlagosnál nehezebb feladatokat jelentenek a pedagógusok számára az oktatás és a nevelés folyamán, a személyiségfejlesztés területén.

**Célunk** olyan személyiségek kialakítása, akik képesek az „építő szeretet” gyakorlására, és arra, hogy „derűs lélekkel szolgálják embertársaikat”.

**Kiemelt feladataink:**

- esélyegyenlőség megteremtése;
- önismeret fejlesztése, helyes önértékelés kialakítása;
- az életük és az egészségük kegyelmi ajándékként való elfogadása;
- felelős társadalmi magatartás kialakítása;
- jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása.
- Szociális képességek fejlesztése (kapcsolatteremtés, empátia, tolerancia, nyitottság, kooperáció, kommunikáció, konfliktuskezelés)
- Szerepvállalás az iskolában és az iskolán kívül szerzett élmények feldolgozásában
- A praktikizmus irányába történő elmozdulás, támaszkodva a tanulók kíváncsiságára, érdeklődésére – olyan személyiségvonásokat is erősíteniünk kell mint a logikus gondolkodás, rendszerezőképesség, munkafegyelem.

**Ezen pedagógiai feladatok megvalósítói és színterei, eszközei:**

- hittantanárok hittanórák és lelki beszélgetések keretében;
- osztályfőnökök osztályfőnöki órákon a tanulókkal, fogadóórákon, szülői értekezleteken a szülőkkel és személyes beszélgetések alkalmával gyerekekkel és szülővel egyaránt
- iskola lelkész, ifjúságvédelmi felelős és osztályfőnökök mentálhigiénés foglalkozásokon szülőkkel és tanulókkal
- szaktanárok tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során a tanulókkal, és fogadóórákon a szülőkkel,
- az iskolai könyvtár állományának használata

**A gyermekvédelem feladatai:**

- Nyilvántartani a veszélyeztetett helyzetű, a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat.
- Tájékoztatni a szülőket, tanulókat, hogy hogyan tudják problémáikat orvosolni, milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel problémáikkal.
- Egészségvédő, mentálhigiénés és szenvedélybetegség megelőző programokat szervezni.
- Anyagi problémáik esetén támogatást és különböző természetbeni juttatásokat biztosítani.
- Figyelemmel kísérni pályaválasztást, továbbtanulást
- Szükség esetén védő-óvó intézkedéseket tenni.
- A pedagógusok a megszerzett információt bizalmasan kötelesek megőrizni a titoktartási kötelezettséget betartva

## 2.2.2 Könyvtár-pedagógia az iskolai könyvtárban

Mivel az iskolai könyvtár az iskola szerves részeként működik, így elmondható, hogy legfőbb célja a 18 éven aluli diákok fejlesztése, tanítása.

Az iskolai könyvtárnak és szolgáltatásainak a célja, hogy segítse a személyiség aktivitását, sokoldalú, differenciált képzetét, az önképzés eszközrendszerének elsajátításával.

Gyűjteményével és szolgáltatásaival az iskola információs forrásközpontjaként működjön, kiszolgálja és részt vegyen az iskola nevelő-oktató tevékenységében akár más könyvtárak szolgáltatásai, dokumentumai elérésének biztosításával is. Ehhez kapcsolódó rész célja, hogy a könyvtárhasználati ismeretek eszközjellegűvé válásához szükséges tapasztalati és gyakorlati lehetőséget biztosítsa minden tanuló számára.

Az iskolai könyvtár céljai közé tartozik az is, hogy mintaként szolgáljon egyéb könyvtárak használatához, reprezentálja mindazt, amivel a tanulók más könyvtárakban szembekerülhetnek.

A célok megvalósítása attól függ, hogy azok mennyiben egyeznek az iskola és a társadalom szükségleteivel.

Az életkori szakaszokhoz kötött célkitűzések csak iránymutatók, lehetőségek és a tanulók előzetes ismeretei, tapasztalatai szerint eltolódhatnak mindkét irányba.

### 9. évfolyam

Cél a könyvtárhasználati tudás eszközjellegűvé válásának elérése.

A 9. évfolyam után a könyvtárhasználatban egy újabb minőségi változást várhatunk el, melyet a könyvtári rendszer és a könyvtártípusok ismeretének és a rendszer értésének célkitűzésével jellemezhetünk. Ennek következtében a tanuló a korábban még nem használt információs intézményekben is támpontokat talál az eligazodáshoz. Erre épül a szaktárgyakban való tájékozódás rész célja, melyhez már szükséges a helyi iskolai és közművelődési könyvtáron kívül más könyvtárak meglátogatása is. Fontos a számítógépes adatbázisok használatára való felkészítés is.

Ebben a korban a tanulóknak már ismerniük kell a hivatkozás bibliográfiai, jogi és etikai követelményeit. A könyvtár-pedagógiai munka hatékonysága is növelhető azáltal, hogy tudatosítjuk a tanulóknak a könyvtár és a könyvtárban végzett munka céljait, jellemzőit.

Az iskolai könyvtár-pedagógiai céljait nagymértékben befolyásolja az adott helyi pedagógiai program. A könyvtár-pedagógiai módszerek és az iskolai könyvtár gazdagítja, színesíti, élményszerűbbé, sokoldalúbbá teszi az iskolai tanítási-tanulási folyamatot és kiszélesíti az iskola hatását az egyén társadalmi mobilitására.

Az iskola célja a könyvtár-pedagógia meghatározott, tartalmainak elsajátíttatása is. Ezek közül ezen a szinten kiemelt komplex területek a tanulási technikák, az információkeresés és- feldolgozás és a problémamegoldás, kutatómunka. A könyvtár és dokumentumai, feltáró rendszerei segítik az egyes tudományterületek összefüggéseinek bemutatását.

A könyvtár rendszeres használata integráló, szintetizáló szerepet tölt be.

Az az iskolai könyvtár, mely építészetileg is szerves, központi része intézményének, könnyebben, természetesebben tudja megvalósítani célkitűzéseit.

Nemcsak a könyvtárosoknak, hanem az egész tantestületnek és a családnak is kiemelkedő szerepe van a hiteles mintanyújtásban.

Tehát a pedagógus ne csak felhívja a tanulók figyelmét a könyvtárra, esetleg feladattal küldje őket, hanem munkája során maga is megforduljon ott, ismerje az iskolai könyvtárat, és adekvátnan használja azt. Sajnos a pedagógusok kevesebbet fordulnak meg a könyvtárban, így kevésbé ismerik annak állományát, elrendezését, szolgáltatásait. Így a könyvtáros tanár is kevésbé tud rájuk hatni, kevésbé tudja őket a könyvtár-pedagógiai módszerek, eszközök alkalmazására orientálni.

A tananyag túlmutató más megközelítéseket is bemutató, különböző léptékekkel haladó információforrások és könyvtári segédletek használatával hozzásegíthetjük a tanulókat a permanens önképzés képességének és szokásának kialakításához. Ha a tanulás során együttműködő, segítő hatások érvényesülnek, a tanulóknak az együttműködés képessége fejlődik ki, így ennek a nevelési formának a dominanciáját részesítjük előnyben a diktatórikusabb vezetővel szemben.

A segítő nevelés során nemcsak a tanár-diák viszonyban valósul meg, hanem a tanuló-tanuló kapcsolatban is elvárt viselkedési forma az együttműködés.

A könyv- és könyvtárhasználati foglalkozásokon, azok gyakorlati jellege miatt nagy szerepet kell kapnia az önálló munkának. Az önálló munka során pedig a tanulóknak értékelnie kell saját munkáját, ahhoz, hogy eldönthesse, hol tart a megoldásban, milyen lépések, tevékenységek következnek a megoldás érdekében. Így a kutatási lépések megtanítása önértékelésre neveléssel kapcsolódik össze.

A könyvtárban végzett munka során pedig alkalma van a könyvtárosnak a könyvtári magatartás formálására, a rend és a kulturált környezet szerepére, fontosságára felhívni a figyelmet és azt megtapasztaltatni a tanulókkal.

Az iskolai könyvtárban iskolai szintű tanulásszervezés (a tanuláshoz szükséges térbeli, időbeli, tárgyi, személyi feltételek biztosítása) folyik, melynek összetevői.

A tanulási környezet megteremtése: A könyvtárosi feladatok pedagógiai szempontú végzése, új információhordozók előállításai az iskola igényei szerint. A tanulóknak, tanároknak megfelelő nyitva tartás, egyéni és csoportos tanulóhelyek biztosítása.

A könyvtár elhelyezése a tanítási-tanulási folyamatban: Az iskolai könyvtár által nyújtott források, információhordozók és szolgáltatások beépítése a helyi pedagógiai programba, a tantervekbe, tanmenetekbe és

a tanítási-tanulási gyakorlatba, könyvtár-pedagógiai program kidolgozása. A könyvtárra épülő fejlesztő tevékenységek összehangolása és eredményeinek mérése tanulócsopontonként.

Könyv- és könyvtárhasználat tanítása: A fentebb kifejtett oktatási tartalmak tervszerű közvetítése, gyakoroltatása, felkészítés az önálló tanulásra.

Az önálló ismeretszerzés segítése: személyes segítségadás, motiválás, érdeklődés orientálása, programok felkínálása.

A könyvtár-pedagógiai célkitűzések nem köthetők egy tantárgyhoz, hiszen eszközjellegüknél fogva iskolai megvalósításuk tantárgyközi feladat.

Az egyes tantárgyakba integrálás lehetséges területei:

- kézikönyvek szükség szerinti használata a tanórai munkát segíti
- forrásalapú tanuló, dokumentumhasználat a tanítási órán
- az adott műveltségterület alapvető dokumentumainak megismertetése, használtatása
- a szellemi munka technikáinak tudatos, módszeres alkalmaztatása (pl. kiselőadás készíttetése)
- gyakorolják a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést (tanórai vagy tanórán kívüli szaktárgyi feladatok megoldása közben)
- gyakorolják az irodalomkutatást
- a tanórán megszerzett tudás kiegészítése (ajánlott olvasmányok).

## 2.3 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

### 2.3.1 A közösségépítés szerepe

A közösségfejlesztés az a folyamat, mely az egyén és társadalom közötti kapcsolatot megteremti. A diákokat ösztönözni kell az iskolai közösségekben történő aktív közreműködésre, segíteni kell önkormányzó képességük kibontakozását. Feladatul tűztük ki az ökumené szellemének erősítését, a templomi viselkedés elsajátíttatását, illetve a gyülekezetépítést.

A közösségek életében meghatározó szerepük van a hagyományoknak, melyek megteremtik és megőrzik az adott közösség folyamatos fennmaradását. A rendszeresen megjelenő iskolaújság biztosítja az iskola, a tanulók, a szülők és az öregdiákok közötti „élő kapcsolat” fenntartását. A gimnázium jelképei, a tudatosan kialakított szokások, a rendszeresen ismétlődő események erősítik a Kossuthos diákok, illetve öregdiákok közösségéhez való ragaszkodást. Az évente megrendezésre kerülő Családi-nap alkalmas arra, hogy a szülők, családok és a tanárok szorosabbra fűzzék kapcsolatukat és eredményesebb munkával tudják a kitűzött célokat elérni.

Az iskolavezetés és a tanári kar elkötelezett a Diákönkormányzat munkájának segítésében, ezáltal is erősítve a közösségi szellem, a kossuthos hagyományok ápolását. A tanári kar megbízott tagjai és az iskolavezetés képviselői részt vesznek a DÖK közgyűlésein és a diák önkormányzati rendezvényeken.

Jelképeink:

- Iskolazászló a búcsúzó 12-esek emlékszalagjaival
- Luther-rózsa, melyet minden „elsős” a fogadalomtétel alkalmából kap meg
- Egyenruha (lányok: fehér Kossuthos blúz kék sálgallérral + sötét alj  
fiúk: sötét öltöny + Kossuthos nyakkendő)

### 2.3.2 Hagományőrző iskolai ünnepségeink

- Tanévnitó és tanévváró ünnepség és istentisztelet
- Kossuth-diák avató – ünnepélyes fogadalomtétel szeptemberben vagy októberben
- Kossuth Lajos szülőhelyének meglátogatása Monokon

- Október 23-i ünnepi megemlékezés
- Szalagavató bál
- Karácsonyi műsor, vásár, jótékonyági büfé, kiállítás,
- Jótékonyági bál: a szülői szervezet szervezésében, melynek bevételét a tárgyi feltételek javítására fordítjuk minden évben
- Kosárlabda-parti a DÖK szervezésében
- Március 15-i ünnepi megemlékezés
- „Az Úr érkezése” elnevezésű országos ökumenikus szavalóverseny
- Az iskolai környezet igényes rendben tartását, a tisztaság iránti belső igény kialakítását szolgálja a teremdíszítési verseny
- Ballagási ünnepély májusban, péntek délután 17<sup>00</sup> órakor
- Ballagási ünnepélyen átadott kitüntetések és elismerések
- DÖK és SPORT - napok megrendezése

### 2.3.3 Az evangélikus jelleg erősítése az iskolában

Egyházi iskolában az emberi kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére nagyon jó lehetőséget adnak az ifjúsági bibliakörök, ifjúsági „gyülekezetek”, ifjúsági délutánok, filmvetítések és a filmklub. Lényeges, hogy kik a barátok, milyen társaságban töltik el a fiatalok a szabadidejüket.

Nagyon fontos, hogy a gyerekek tizenévesen megtanulják, hogy az emberi együttélés alapja az, hogy odafigyeljenek egymás problémáira, s átérezzék, hogy ha másokon segítenek, azáltal ők is gazdagodnak. Ennek érdekében:

- Erősítjük, rendszeresebbé tesszük kapcsolatainkat a gyermekotthonokkal, az idősek napközi otthonával, az Emmaus Szeretetotthonnal,
- Nyíregyháza és környéke evangélikus gyülekezeteivel,
- ifjúsági bibliaórákat tartunk az iskolában.

## 2.4 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

### 2.4.1 A beiskolázási politika és a beilleszkedés kapcsolata

A tanulók beilleszkedését nagymértékben megkönnyíti, ha előzetesen van lehetőségük „bekapcsolódni” iskolánk életébe, megismerni azt.

Beiskolázás előtti kapcsolatok:

- Az iskolánk iránt érdeklődő „felvételiző jelölteknek” nyílt napot szervezünk
- Előkészítők szervezése
- Hívogató kiadványok, tájékoztatók
- Szülői értekezlet,
- Családok,
- Iskola honlapja, média

Felvett tanulókat segítő tevékenységeink:

- A tanulmányi munka megkezdése előtt a nagytemplom bemutatása, az istentiszteleti alkalmak gyakorlatának megismertetése.
- Tanévkezdés előtti 2-3 napos közösségépítő táborok hatékonyan segítik - a keresztny gondolkodás megismerését, elmélyítését;



- egymás és a felsőbb évesek, valamint
  - a Kossuthos közösségi szellem megismerését;
  - a közösségi munkával való ismerkedést.
- Az 5., a 7., illetve a 9. osztályosok beilleszkedési folyamatát kiemelten kezeljük. Mentálhigiénikusul együttműködve képesség, intelligencia és önismeret felmérést végzünk, majd csoportterápiás foglalkozásokat szervezünk a képességek és az önismeret fejlesztésére, valamint a feszültségoldó technikák elsajátítása céljából.
  - Az első tanévben az osztályfőnökök egyénre szabott, pedagógiai célzatú megbízatásokkal igyekeznek bevonni a tanulókat a közös munkába.
  - Az elsősök részére városismereti és iskolatörténeti vetélkedőt szervezünk.

## 2.4.2 Az intézményben előforduló magatartási zavarok

### Hiperaktivitás

Főbb jellemzői:

- feltűnően gyorsan vált egyik cselekvésből a másikba
- feladatait, munkáját képtelen megszervezni
- életkorához képest túlzott ellenőrzést igényel
- játékban, a csoportban nehezen tudja kivárni, amíg sorra kerül
- gyakran nem tudja befejezni, amit elkezdett
- gyakran észrevehető, hogy nem figyel oda
- figyelme könnyen elterelhető
- képtelen koncentrálni iskolai munkájára, más figyelmet érdemlő feladatra

### Kognitív funkciók zavarai:

A figyelem nem megfelelő működése súlyos tanulási problémákhoz vezethet akkor is, ha a tünetet nem kíséri motoros nyugtalanság.

A figyelemzavarból adódó problémák tanévről tanévre súlyosbodó gondot okoznak, hiszen az alapvető fogalmakban, készségekben keletkező hiányosságok a további évek tananyagának elsajátítását egyre nehezebbé teszik.

A magatartászavarral küszködő tanulók egy része az ismeretek elsajátításában, a szociális kultúrában bizonyos mértékben elmarad hasonló korú társaitól, de rendelkezik a fejlődés potenciális lehetőségével. Különleges bánásmódot igényel, de nem fogyatékos. Lemaradása behozható, sőt teljesítménye is emelhető, és felhozható az átlaga a követelmények szintjére szakszerű foglalkozással. Ez a szakszerű foglalkozás a szaktanár munkáján túl megfelelő szakember bevonásával oldható meg.

Az egyéni fejlesztést, valamint a rehabilitációs foglalkozásokat, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítjuk meg.

Az SNI-s. tanulók részére az igazgató mentességeket és kedvezményeket biztosít a szakértői vélemény alapján készült határozatban.

Az SNI-s és a BTM-es tanulók részére biztosítjuk a felvételi, osztályozó-, különbözeti, javító-, és érettségi vizsgán a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolókon lehetővé tesszük a megfelelő segédeszközök használatát- szükség szerint az írásbeli beszámolók szóbeli vagy a szóbeli beszámolók írásbelivel történő kiváltását.

A bejövő osztályokban végzett mérések figyelmeztető eredményei és a tanórákon tapasztalt zavarok és nehézségek alapján az érintett tanulók szüleivel való egyeztetés alapján további célirányos vizsgálatokat végzünk a tantestület szakembereivel, illetve külső szakértők segítségével.

## 2.5 Tehetség, képesség kibontakoztatást segítő tevékenységünk

Iskolánkban a személyiségfejlesztést mindig az egyén szintjén valósítjuk meg, hiszen tudjuk, hogy mindenkinek vannak valamely területen adottságai, melyek képesség szintjére emelhetők.

- Valamennyi szaktanár kötelessége, hogy felfedezze és segítse az ő szakterületén kiemelkedő képességű tanulók versenyekre történő felkészítését, fakultáció, szakkör vagy egyéni foglalkozás keretében
- A tanulók érdeklődésének megfelelően működik:
  - szakkörök
  - emelt szintű érettségire (felvételtire) készítő foglalkozások
  - tehetséggondozó foglalkozások
  - tömegsport
- A képességek sokoldalú fejlesztését szolgálják az évenként meghirdetett irodalmi, történelmi, képzőművészeti és helytörténeti pályamunkák készítésére motiváló pályázati felhívások.
- A képességek kibontakoztatását szolgálják az emelt szintű nyelvi és számítástechnikai tantervi programjaink, a nyelvi előkészítő osztály.
- Iskolánkban sávos oktatás működik 11. és 12. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és 7-től 13. évfolyamig idegen nyelvi órákon.
- Valamennyi évfolyamon a tanórai foglalkozások keretében megvalósítjuk a differenciált és kompetencia alapú oktatást.

## 2.6 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

### 2.6.1 Az ifjúságvédelem törvényi háttere

Iskolánk gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységének alapelvét a Magyar Köztársaság jogrendje által előírt „A Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény”-ben foglaltak határozzák meg.

Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, valamint a Köznevelésről szóló tv. 41. §-ának (6) bekezdése új alapokra helyezi a gyermekvédelmet, a Kt. 4.§-a és a 14.§-a megfogalmazzák a hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, megalázás, megfélemlítés a jogellenes elkülönítés fogalmát, illetve a törvények meghatározzák az iskola gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatait.

### 2.6.2 Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok

- a tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása
- a tanulókat érő káros hatások megelőzése és ellensúlyozása pedagógiai eszközökkel
- nyilvántartani a veszélyeztetett helyzetű, a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat
- tájékoztatni a szülőket, tanulókat, hogy hogyan tudják problémáikat orvosolni, milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel problémáikkal
- egészségvédő, mentálhigiéniai és szenvedélybetegség megelőző programokat kell szervezni
- anyagi problémáik esetén támogatást és különböző természetbeni juttatásokat kell részükre biztosítani
- figyelemmel kell kísérni pályaválasztásukat, továbbtanulásukat
- szükség esetén védő-óvó intézkedéseket kell tenni a tanulók érdekében

- a pedagógusok a megszerzett információt bizalmasan kötelesek megőrizni, a törvényi előírásoknak megfelelően felhasználni
- folyamatos kapcsolatot tartunk az alábbi intézményekkel, hatóságokkal:
  - Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Gyermekjóléti Szolgálat
  - Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szociális Irodája
  - Drogügyi Koordinátorok Megyei Hálózata
  - Családsegítő Szolgálat
  - Nevelési Tanácsadó
  - Rendőrség
  - Gyámügy
  - Jegyző
  - Szőlőskerti Általános Iskola és Átmeneti Otthon
  - Gyermekvédelmi Központ Sz.Sz.B Megyei Önkormányzat
  - 1. sz. Lakásotthon Nyírszőlős

Iskolánkban élve a törvény adta lehetőséggel gyermek- és ifjúságvédelmi felelős szervezi és koordinálja ezt a feladatot.

Célunk: A gyermekvédelmi „jelzőrendszer” szerepének betöltése, azaz a veszélyeztettség kialakulásának megelőzése, a gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése, illetve a veszélyeztetett helyzet megszüntetésében a segítségnyújtás és a szakemberekkel való együttműködés.

### **2.6.3 Az ifjúságvédelmi felelős feladatai:**

- a tanulók tájékoztatása a tőle igényelhető segítségekről
- családlátogatásokkal megismerni a veszélyeztetett tanuló családi körülményeit
- gyermekbántalmazás vagy egyéb veszélyeztető tényező megléte esetén értesíteni a gyermekjóléti szolgálatot
- részvétel az esetmegbeszéléseken a szakemberekkel együtt
- anyagi veszélyeztettség esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése
- tájékoztatni a tanulókat a szervezett szabadidős programokról
- a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése

### **Az ifjúságvédelmi felelős eszközei, lehetőségei:**

- lelki gondozás
- személyes elbeszélgetések
- szenvedélybetegségek megelőzésére osztályfőnöki munkaprogram kidolgozása
- FÉK program iskolai szintű bevezetése
- anyagi segítségnyújtás a rászoruló tanulóknak
- alkalmankénti iskolai szintű támogatási akciók szervezése a DÖK-kel
- kortárs segítők munkájának igénybevétele
- osztályfőnökök iskolai szintű továbbképzésének megszervezése

## 2.7 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése

### 2.7.1 Az integrált (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

*Az integrált oktatás keretében az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük. Gimnáziumunkban az integrált nevelés keretében történik a sajátos nevelési igényű látássérült és a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének - organikus okra visszavezethető vagy organikus okra vissza nem vezethető - tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók, valamint a nevelési-tanulási folyamatban akadályozott tanulók nevelése, oktatása.*

### 2.7.2 Az integrált nevelés céljai

**Egyrészt** olyan oktatásszervezési keret kialakítása

- amely biztosítja a látássérült és a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének - organikus okra visszavezethető vagy organikus okra vissza nem vezethető - tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók oktatásba való integrálódását
- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakoztatásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értéknek képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben kialakulnak a gyerekek egymást segítő közösségei,
- amelyben a szülőt, a családot mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze,

**másrészt** fejleszteni a pedagógusok

- módszertani kultúráját,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszköztárát,
- oktatási mérőrendszerekre vonatkozó ismereteit,
- új tanári szerepek elfogadására való készségét
- különböző kultúrák megismerésére, egyenértékű kezelésére irányuló képességeit.

### 2.7.3 Az integrált nevelés eszközei, eljárásai

- *Az osztályba sorolás módja a heterogenitás elvén alapul,*
- *a diagnosztikai méréseket alkalmazzuk a heterogén csoportok kialakításához, a kudarcveszélyek és a veszélyek megismerésére és a különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez,*
- a tanulás, a tanítás, a tananyag a közösség számára megélt, megtapasztalt, átlátható, ismeretanyagból kell, hogy kiinduljon,
- alkalmazzuk az önálló és a kiscsoportos tanulási formákat: differenciáló, kooperatív technikák, projektmódszer, témanap, témahét
- az alacsonyan iskolázott és szegény családban nevelkedő gyerekekre különös pedagógiai figyelmet szentelünk,
- a szülőkkel való kapcsolattartást a szülői szervezettel való együttműködés keretében valósítjuk meg.

## **2.8 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység**

### **2.8.1 A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét elősegítő programok jellemzői**

Intézményünkben három tényező lehet tanulóink szociális hátrányának a kiváltója: a szülők munkanélkülisége; gyermekét egyedül nevelő elvált vagy özvegy szülő esete; határon túlról érkező áttelepült család, vagy ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező tanuló gondja. Számuk meghaladja tanulólétszámunk felét.

A rászorultság felismerése az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős feladata.

Súlyos esetekben az ifjúságvédelmi felelős kezdeményezi a gyermekvédelmi támogatás megítélését.

### **2.8.2 A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét elősegítő programok eszközei, lehetőségei**

- advent idején jótékonysági kiállítás és vásár szervezése, melynek bevételéből a rászorulókat támogatjuk
- pályázati lehetőségek kihasználása pénzeszközök szerzésére
- tankönyvsegély differenciált elosztása
- tankönyvkölcsönzés biztosítása egész évre a könyvtárból
- ebéd hozzájárulási támogatás kérelem alapján
- az iskola alapítványaiból támogatás:
  - árva és félárva végzős, felvételt nyert tanulók ösztöndíjára
  - esetenkénti támogatás kérelemre
- az osztályfőnökök, szaktanárok figyelemmel kísérik a tehetségeknek vagy a rászorulóknak kiírt pályázati lehetőségeket  
(Megyei Közoktatási Közalapítvány; Útravaló pályázat stb.)

## **2.9 Tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése**

E területen is különös figyelmet fordítunk a látássérült és

-a) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő,

b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tanulók oktatásba való integrálódását a nevelési-tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelésére, oktatására. Kifejezetten fontosnak tartjuk, hogy a nekik szükséges segítséget megfelelő szakemberek, szaktanárok segítségével adjuk meg.

### **2.9.1 Szaktanári feladatok a kudarc megelőzésében**

- a tantárgy tanulásának megtanítása,
- a minimum követelmények pontos meghatározása,
- a csoport tudásszintjének megfelelő tananyagtartalom összeállítása,
- pótdolgozat megírásának biztosítása,
- rendszeres és megfelelő számú számonkérés,
- súlyos tanulástechnikai hiányosságok esetén:
  - együttműködés a nevelési tanácsadó szakembereivel
  - egyéni vagy csoportos fejlesztő foglalkozások szervezése az iskola által alkalmazott szakember vezetésével, aki fejlesztési terv alapján végzi munkáját.

## 2.9.2 Az integrált nevelés keretében a következő területekre külön figyelmet fordítunk:

A hozzánk már szakértői véleménnyel érkező tanulók részére egyéni fejlesztési tervet készítünk, melynek ismerete és megvalósítása minden, a tanulót tanító szaktanár részére kötelezettséget jelent:

- a fejlesztési tervet általában az osztályfőnök készíti el a velünk együttműködő szakemberrel együtt,
- a velünk együttműködő szakemberek az érintett tanuló osztályközösségével, esetleg a szülői közösséggel és a tanító tanárok közösségével szakmai megbeszélést, esetmegbeszélést tartanak évente legalább egyszer,
- a fejlesztési tervben előírt terápiás foglalkozásokat szakemberek vezetik, a tanulók számára a részvétel kötelező.
- A belépő 5. 7. és 9. évfolyamokon logopédus segítségével helyesírás és szövegértés, valamint matematika terén mérjük a tanulókat. Így a szakértői véleménnyel nem rendelkező tanulók között is találkozunk diszes tanulókkal, akiket szakértői bizottsághoz irányítunk és a későbbi szakértői vélemények alapján hosszabb időn keresztül, eredményesebben fejleszthetünk az adott osztályközösségben.

Az integrált nevelés eredményességének érdekében legalább fél státusz erejéig szakembert igyekszünk foglalkoztatni a gimnáziumban. Folyamatosan kapcsolatot tartunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló 1. sz. Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 10-12), illetve a Látásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ (1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.) intézményekkel, az általuk kiállított szakértői véleményekben iskolánkat kijelölt intézményként nevezték meg a feladat ellátására. Mely feladat ellátására személyi, tárgyi feltételeink adóttak.

## 2.10 A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

### 2.10.1 Szülői részvétel az iskola munkájában

Alapvető fontosságú a szülőkkel a harmonikus, együttműködő kapcsolat kialakítása. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen és megértésen kell alapulnia. Az iskola pedagógiai programját csak a szülőkkel együttműködve tudjuk megvalósítani.

### 2.10.2 A szülők közösségének szervezetei

- szülői szervezet (az osztályok által delegált szülők)
- igazgatótanácsi képviselő

### 2.10.3 A szülők tájékoztatásának formái

- iskolai és osztály szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezlet
- fogadóórák
- családlátogatás (szükség esetén)
- hivatalos levél
- ellenőrző könyv, bizonyítvány
- iskolai hirdetőtáblák
- agenda

- Kossuth-diák (iskolaújság)
- közös rendezvények
- kirándulások
- személyes beszélgetések
- elektronikus napló
- bejövő osztályoknak tájékoztató jelleggel szülői értekezlet
- végzős osztályoknál továbbtanulási tájékoztatás összevont szülői értekezleten

#### **2.10.4 A szülői aktivitás jelentősége az iskolai élet alakulásában**

Számítunk a szülők tevékenységére az iskola keresztyén szellemiségének támogatásában is

- mint a szolgáltatás megrendelője
- tanulási-nevelési folyamat segítője
- mint az iskolai élet szereplője

A szülő mint a szolgáltatás megrendelője kérheti:

- az iskola által biztosított programban való részvételt gyermeke számára
- a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését
- napközibe való felvételt
- az idegen nyelv választási lehetőségét
- ifjúságvédelmi felelős segítségét
- az étkeztetési hozzájárulás csökkentését
- alapítványi támogatást rászorultság esetén

A szülő mint a tanulási-nevelési folyamat segítője a következő formákban tevékenykedhet:

- aktív részvétel a gyülekezet életében
- a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumért Alapítvány támogatásában
- a jótékonyági bál szervezésében
- az iskolai eszközfejlesztésben
- az iskolai környezet alakításában
- iskolán belüli és kívüli rendezvények szervezésében

Formái:

- pénzadomány
- tárgyi ajándékozás
- szellemi és társadalmi munka

A szülő mint a tanulási-nevelési folyamat szereplője az oktatás-nevelés sikerességét, erősítését, színésítését szolgáló tevékenységet kezdeményezhet.

Színterei:

- szülői értekezlet
- szabadidős tevékenységek

#### **2.10.5 Az iskola elvárásai a szülővel szemben:**

- fogadja el és tisztelje az iskola értékrendjét, nevelési elveit, becsülje az ott dolgozó pedagógusokat
- a családban is próbálják felelősen, a keresztyén értékrend szerint nevelni gyermeküket
- biztosítsa gyermeke tanórákon való részvételét, tankötelezettségének teljesítését

- rendszeresen érdeklődjön a szaktanároknál gyermeke érdemjegyeiről, illetve iskolai magatartásáról

## **2.11 A kollégium és iskola kapcsolata**

A Luther Márton Kollégium új épületének megnyitásával több tehetséges vidéki tanuló beiskolázására nyílik lehetőségünk. A város legújabb és legmodernebb kollégiuma iskolánkat is vonzóbbá teheti. A gimnázium tanulóinak menzai ellátását a továbbiakban is a kollégium konyhája biztosítja.

### A kapcsolattartás módjai:

- a vezetők képviselete (részvétele) a másik intézmény igazgatótanácsában
- egymás nevelési értekezletein való részvétel
- mindkét intézmény kölcsönösen képviselteti magát a másik rendezvényein
- az osztályfőnökök és a nevelőtanárok folyamatos személyes kapcsolattartása
- a kollégisták hetente egyszer használják az iskola tornatermet, a gimnáziumi tanárok a pingpong és kondicionáló termet használhatják a kollégiumban



### 3 HELYI TANTERV

#### 3.1 Az iskola tantárgyi hagyományai

Alapvető közoktatási feladatunk, hogy tanulóinkat biztos tudással vértessük fel, és felkészítsük őket a további ismeretek megszerzésére, a felsőfokú tanulmányokra.

A tanulók érdeklődése, a szülők igényei és a fenntartónk elvárásai alapján a kerettanterv óraszámainak kialakításakor törekedtünk a korábbi tantárgyi prioritások megőrzésére.

Emelt szintű formában a nyelvek/ és a számítástechnika/ oktatás folyik.

Megőrizzük a hagyományos nyolc évfolyamos képzési formát.

Bevezettük a nyelvi előkészítő évfolyamot és a hat évfolyamos képzési formát.

Az alapkészségek fejlesztését a kompetencia alapú tudásszerzés módszereivel végezzük e mellett nagy gondot fordítunk az egyéni képességek kibontakoztatására, a tehetséggondozásra.

Az integrált nevelés keretében kiemelt figyelmet fordítunk az sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI) tanulók fejlesztésére, felzárkóztatására.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményére vonatkozó kerettantervi ajánlások a sajátos nevelési igényű tanulók esetében is érvényesíthetők. Adott esetben egyéni haladási ütem, illetve az egyes tantárgyakra vonatkozó fejlesztési program segítségével.

A gimnáziumi tananyag elsajátításánál természetesen minden esetben tekintettel vagyunk az egyes tanulóakra vonatkozó mentesítésekre, amelyeket a szakértői bizottsági vélemények tartalmaznak.

Az órakeret a Közoktatási Törvénynek (52.§. 6. bekezdés, 30.§. 9. bekezdés) megfelelően a látássérült és a megismerő funkciók zavara miatt a nevelési-tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulóakra vonatkoztatva a meghatározott tanórai foglalkoztatásokon túl rehabilitációs, egyéni foglalkozások megszervezésére a heti tanítási óra 15%-át, illetve a gyengénlátók esetében a 30%-ot az előírtaknak megfelelően biztosítjuk.

A látássérült és a pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési-tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló a szakértői vélemény alapján mentesül bizonyos tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a vizsgázó másik tantárgyat választhat. A felmerülő vizsgák során a tanulót hosszabb felkészülési idő illeti meg, illetve írásbeli beszámolóval szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámolóval írásbeli beszámolóval válthatja fel. A tanulót megilleti a tanulmányai során alkalmazott segédeszközök használata is.

A kompetencia mérések eredményeinek tükrében évenként értékeljük és elemezzük a rendelkezésünkre álló adatokat. A mérési vezető irányításával összevetjük a korábbi értékekkel és meghatározzuk a tantestület további feladatait.

A helyi tantervünk tartalmazza az 5-12; 7-12; 9-12; és a 9-13 évfolyamra készült nevelés-oktatás

- célját
- tantárgyi rendszerét
- tartalmát
- a kötelező és közös követelményeket
- a rendelkezésre álló kötelezően, illetve választhatóan felhasználható időkeretet és a felhasználás szabályait valamint az óraszámokat.

### 3.2 A helyi tantervünk specialitásai

- A nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés tantervében az 5. évfolyamtól, a hat évfolyamos képzésben a 7. évfolyamtól lineáris rendszerben tanítjuk a tantárgyakat. (Ezt a kerettantervi rendelet megengedi.)  
Ezért szükség van bizonyos korrekciókra, amelyeket a mikro tanterveinkben évente határozzunk meg. Ennek okai:
  - ne maradjanak ki tananyagtartalmak
  - kétszer ugyanazt ne tanítsuk
  - őrizzük meg az eddig bevált hagyományainkat, vizsgarendszerünket
  - a tananyag tantárgyon belüli és a tantárgyak közötti elrendezése megfelelő legyen
- 2008. szeptember elsejétől 5. és 6. évfolyamon meghatározó szerepet kap a kommunikációs képességek, a problémamegoldó képesség illetve a tanulás iránti motiváció fejlesztése. Ezért ezen osztályokba járó tanulók meglévő készségeit is figyelembe véve történelemből, testnevelésből, természetismeret és egészségtan, tánc és dráma, hon és népismeret, rajz és vizuális kultúra és technikából **nem szakrendszerű oktatást** szervezünk a tanítási órák minimum 20%-ban. A nem szakrendszerű oktatást megfelelő képzettséggel rendelkező pedagógusok végzik.
- 2005.szeptemberétől a humán erőforrás fejlesztési pályázat keretében gimnáziumunkban is bevezettük a **kompetenciafejlesztő oktatást** A szövegértés-szövegalkotás A és B, a matematika-logika A és B, valamint az idegen nyelv angol és német kompetenciaterületeket választottuk. A 2006-2007-es tanévtől a hetedik és kilencedik évfolyamra belépő osztályokban felmenő rendszerben alkalmazzuk a kompetenciafejlesztő oktatócsomagokat.  
2009/2010. tanévtől új kompetenciafejlesztő csomagokat is alkalmazunk: szociális életvitel és környezeti kompetencia 6. és 9. évfolyamos csoportban felmenő rendszerben, szövegértés-szövegalkotás „C” 7. évfolyamon felmenő rendszerben, matematika-logika „C” 9. évfolyamon.
- **2012. szeptember 1-jétől fizika orientációs és infokommunikációs- médiatechnológia orientációs osztályt indítunk. Tervezett létszám: fél-fél osztály.**
- Az **emberismeret és etika modul** anyaga a 7., 12. és 13. évfolyamon beépül a hittan tantárgy anyagába, és értékelése is a hittan tantárgy keretein belül történik.
- Kötelezően választható érettségire felkészítő foglalkozásokat szervezünk mozgókép és médiaismeret tantárgyból. A tanulók értékelése érdemjeggyel történik.
- A **tánc és a dráma modul** anyaga az 5. és 11. osztályban szerepel heti 1 önálló óra keretében
- A testnevelés óraszámán belül a nyolc, hat, négy és öt évfolyamos képzésben 5-6-7-8-9.és 10. évfolyamokon a testnevelés óraszámán belül táncoktatás is folyik és értékelése is a testnevelés tantárgy keretein belül történik.
- A könyvtárhasználati ismeretek
  - **9. évfolyamon önálló óraként szerepel (8/9., 6/9., 4/9., 5/10.)**
  - a nyelvi előkészítő osztályban is van heti 1 óra könyvtár
- A művészetek tantárgy 11. évfolyamon művészettörténet, retorika; 12. évfolyamon retorika, zenetörténet elemeket tartalmaz.
- A kompetencia alapú oktatásban részesülő osztályokban a magyar nyelv- és irodalom tantárgy értékelése külön érdemjegy alapján történik.

### 3.2.1 Témahét

**Időpont: december 3. hete (a téli szünet előtti utolsó hét)**

**Helyszín: Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium**

#### *Jótekonysági kiállítás és vásár*

A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban a téli szünet előtti utolsó hét az adventi időszak, a karácsonyvárás jegyében telik.

A hét rendezvényeinek célja:

- mai rohanó, elanyagiasodott világunkban a tanulók fedezzék fel az igazi értékeket
- őrizzék meg a keresztény szellemiséget
- érezzék át az igazi szeretet és jótekonycsodás fontosságát a családban és a közösségekben
- éljék át a „nagyobb öröm adni, mint kapni” élményét
- segítsenek a rászorulóknak
- egyházi és nemzeti hagyományaink ápolása és továbbvitele nemcsak elődeink tisztelete, hanem színesítheti életünket is
- érezzék át az alkotás örömét maguk alkotta apró ajándékokkal
- a karácsonyi hangulat megteremtésével izléses környezet kialakítása

#### **Forgatókönyv**

*november 2-3. hete*

a szakmai vezető megbeszéli a megvalósító tanárokkal a témahét programját; az ötletbörze megvitatása során kiválasztásra kerülnek a tématerületek, programok, rendezvények; a megvalósítáért felelős tanárok megnevezése

*november 3. hete*

egyeztetés az iskolavezetéssel

*november 3.hete*

a témahét meghirdetése a tantestületnek, a DÖK által a tanulóifjúságnak

*november 3.hete- december.2.hete*

a programsorozat előkészítése; a diákok elkészítik a kiállításra és vásárra a termékeiket; a különböző tanórákon feldolgozzák a kijelölt témákat

*december 3. hete ( a téli szünet előtti hét)*

a jótekonysági kiállítás és vásár a diákok kézműves alkotásaiból könyvek, játékok, ruhák gyűjtése a rászorulóknak ( gyülekezet, Anyaóvó)  
„Óh, de finom ez a süti” – verseny és felajánlás a DÖK büfébe (szülők bevonásával)  
szeretetszörnyök iskolán kívüli helyszíneken

*január 2-3. hete ( a téli szünet utáni 2 hét)*

a témahét értékelése kérdőívek alapján (tanárok, diákok és szülei)  
a kérdőívek kiértékelése és szóbeli értékelés tantestületi értekezleten

**A témahét rendezvényei**

<i>Dátum</i>	<i>Helyszín</i>	<i>Az esemény megnevezése</i>	<i>Felelősök megnevezése</i>
december 2. hete	díszterem	<ul style="list-style-type: none"> <li>• tanári áhítat</li> <li>• a diákok karácsonyi műsorral kedveskednek a tantestületnek</li> </ul>	DÖK segítő tanár, színját-szókat segítő tanár
december 3. hete	földszinti folyosó	DÖK büfé ( a bevételt az iskola rászoruló tanulói kapják)	DÖK segítő tanár,
december 3. hete	földszinti folyosó	Kézműves vásár (a diákok saját kézzel készített apró ajándéktárgyait lehet megvásárolni; a bevételt az iskola rászoruló tanulói kapják)	rajzszakos kollégák, DÖK segítő tanár,
december 3. hete	díszterem	Kiállítás a diákok műveiből	rajzszakos kollégák
december 3. hete	emeleti folyosó	<p>A különböző tanórákon feldolgozott témák bemutatása posztereken és fotókon</p> <p><u>Földrajzórán</u> a diákok összegyűjtik, hogyan ünneplik a Föld különböző részein a karácsonyt</p> <p><u>Angolórán</u> az angolszász és amerikai szokásokat, dalokat, játékokat gyűjtik össze (internetről, kiadványokból) és posztert készítenek az ünnepkörhöz kapcsolódóan</p> <p><u>Németórán</u> a német nyelvterületen élő szokásokat, hagyományokat gyűjtik össze és dolgozzák fel</p> <p><u>Magyarórán</u> adventi és karácsonyi idézeteket és szép gondolatokat gyűjtene</p> <p><u>Osztályfőnöki órákon</u> feldolgozandó témakörök:</p>	bevont osztályok, csoportok; megvalósító szaktanárok

<i>Dátum</i>	<i>Helyszín</i>	<i>Az esemény megnevezése</i>	<i>Felelősök megnevezése</i>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Egyedi képességek megismerése</li> <li>• Öröm a folyamatban és teljesítményben</li> <li>• Vegyük figyelembe a körülményeket</li> <li>• Az élményszükséglet kielégítése</li> </ul>	
december 3. hete		Szeretetműsorok külső helyszíneken	bejövő osztályok és osztályfőnökeik
december 3. hete	díszterem	Jótekonysági divatgála (divat, haj- és smink bemutató) a DÖK szervezésében (a jelképes belépő bevételét az iskola rászoruló tanulói kapják)	DÖK segítő tanár
december utolsó tanítási nap	díszterem	Az osztályok karácsonyi műsora	osztályok és osztályfőnökök
december utolsó tanítási nap	Nagytemplom	Karácsonyi áhítat és adventi gyertyagyűjtés	iskolalelkész

### ***A témahét nevelési céljai***

#### **1./ Diákok képességfejlesztése:**

**EGYÜTTMŰKÖDÉS:** kézművesség, süti verseny, osztályok karácsonyi bemutatója, poszter készítés.

- a témahét rendezvényei során a diákok különböző formában tudnak együttműködni társaikkal, a diákönkormányzat képviselőivel, a tantestület tagjaival, valamint szüleikkel (páros, csoportos, társas helyzetekben)
- a játék és a munka közbeni együttműködés

**SEGÍTSÉGADÁS, SZOLIDARITÁS:** szeretetműsorok külső helyszíneken, a DÖK büfé bevétele rászorulóknak pénzbeli adományok, könyvek, játékok, ruhák gyűjtése.

- az önkéntes részvétel külső kényszer nélküli feladatvállalást jelent a közösség érdekében

- fontos a csoporthoz tartozás, a csoporttagoknak időt és energiát kell fordítaniuk közösségük sikerének előmozdítására
- szociális felelősségvállalás – önmaga lehetőségeit figyelembe véve – a diák tegye jobbá a környezetét, s hajlandó legyen időt és energiát is szánni erre
- legyen fontos számára, hogy segítsen azokon, akik nehéz helyzetben vannak
- érezzen részvétet azok iránt, akik bajban vannak, és érezze erkölcsi kötelességének, hogy törődjön velük
- legyen motivált és lelje örömét a segítségnyújtásban, az elfogadás ne okozzon lelki sérülést

**KÖZÖSSÉGHEZ TARTOZÁS:** kézműves munkák, osztályok karácsonyi műsorai, projektmunkák, karácsonyi áhítat, adventi gyertyagyújtás, divatgála

- a tanuló legyen motivált az alkotó munkára, mely hozzájárul az igazi közösséggé kovácsolódáshoz
- az osztályközösség a tanórákon és azon kívül is nagyobb lelkesedéssel, felszabadultabb légkörben dolgozhat a közös célok megvalósításáért, ami visszahat tagjaik személyes fejlődésére
- a diákok egymás iránt nyitottabbakká, érdeklődőbbekké, elfogadóbbakká válnak a foglalkozások során

**VALÓDI ÉRTÉKEK FELISMERÉSE:** kiállítás, poszterek és fotók készítése, multi-kulturális művészeti és irodalmi alkotások létrehozása, népek hagyományainak megismerése

- fontos, hogy a diák élményein keresztül képes legyen megkülönböztetni az értékes alkotásokat a fogyasztói társadalom értéktelen dolgaitól
- ízlés- és stílus formálás megjelenésben és magatartásformákban

## **2./ Szociális együttműködés**

### **TÖRŐDÉS, TEKINTET MÁSOKRA**

A másokkal való törődés, a jóindulat és az együttérzés megnyilvánulása is fontos. Az ezzel a kompetenciával jellemezhető diákok jól tudnak viszonyulni a más családi körülmények között élőkhöz, megértést mutathatnak az általuk képviselt eltérő világszemlélet iránt. Célunk, hogy jobban ki tudjanak jönni olyanokkal, akik mások, mint ők, és értékelni tudják azt, ha mások más módon viszonyulnak ugyanahhoz a dologhoz.

### **TOLERANCIA: NYITOTTSÁG, VÉLEMÉNYFOGADÁS, BIZALOM**

A tanulók legyenek tekintettel másokra és fogadják el, méltányolják minden társuk egyéni és csoportbeli különbségeit, és tudják elfogadni a más közezből érkező diáktársaikat. Legyenek képesek a személyes és a közösségi érdekek harmonikus összeegyeztetésére.

## **3./ Diákok-szülők-pedagógusok kapcsolatának alakítása**

- a pedagógusok diákjaikat új oldalairól ismerhetik meg, a közös munka során a diákok rejtett képességei megmutatkozhatnak tanórán kívül is
- a lehetőség szerint bevont szülők nyitottabbá válhatnak az iskolával való együttműködésre, a későbbiekben kezdeményezőbbekké válhatnak más iskolai rendezvényeken is
- a pedagógusoknak és a szülőknek legyen fontos a gyerekek érdekében való együttműködés.

### 3.2.2. Iskolai projekt

**A Projekt neve:** Kerek a világ?!

**A projekt célja:** A tanulói kompetenciák fejlesztése.

**Pedagógiai cél:** Az egyes kompetencia területek fejlesztése, tanulói ismeretek bővítése, munka egy közös cél érdekében.

**Fejlesztett kompetenciák:** Szövegértés-szövegalkotás, matematikai gondolkodásmód, összefüggések felismerése, szociális és állampolgári kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság, anyanyelvi kommunikáció, digitális kompetencia

**Célcsoport:** A Nyíregyházi Kossuth Lajos Evangélikus Gimnázium 5-12. évfolyam tanulói

**Attitűdök:** Autonómia, interperszonális kapcsolatok, kíváncsiság, magabiztosság

**Konkrét lépések:** A projekt során a tanulók előre állapotodjanak meg a produktum formájában. Az értékelés a bemutatást követően egy délutáni, kötetlen foglalkozás keretében történjék.

**Szükséges erőforrások:** Emberi erőforrások (tanár, diák), agyagi erőforrások

**Időtartam (tanítási óra, hét, hónap):** március- április.

**Kapcsolódó tárgyak:** Földrajz, Testnevelés, Idegen nyelv (angol, német), Magyar nyelv és irodalom, Történelem, Biológia, Kémia, Fizika

**Finanszírozás:** pályázati pénzek, iskolai támogatás

#### A projekt előkészítésével kapcsolatos feladatok:

- A projektet vezető csoport kialakítása
- A projekt témájának meghatározása és meghirdetése
- Csatlakozás a meghirdetett projekthez: tanárok, tanulócsoporthoz, tantárgyak kiválasztása.
- Az egyéni projektek megtervezése, a projekt időbeosztás táblázat kitöltésével.

#### Projekt – időbeosztás

##### 1. A tanulási folyamat közös szervezése

Feladat	Feladat megoldásának felelőse/i	Tervezett idő	Kiemelt képességek, készségek

##### 2. Anyaggyűjtés a témához

Feladat	Feladat megoldásának felelőse/i	Tervezett idő	Kiemelt képességek, készségek

## 3. A projekt anyagának elkészítése

Feladat	Feladat megoldásának felelőse/i	Tervezett idő	Kiemelt képességek, készségek

## 4. A projekt megvalósítása

Feladat	Feladat megoldásának felelőse/i	Tervezett idő	Kiemelt képességek, készségek

## 5. A projekt kiértékelése

Feladat	Feladat megoldásának felelőse/i	Tervezett idő	Kiemelt képességek, készségek

Iskolai projekt forгатókönyve

<i>Kerek a világ?!</i>				
Időtartam	Egyéni projekt neve	Projektben résztvevő tanárok	Megvalósítás módjai	Produktum
<b>1. hét</b>	<i>Projekt nyitónap</i>	Rajz és testnevelés szakos kollégák, Bevont csoportok	A tanulók a maguk készítette EU-s országzászlókkal a sportudvaron felvonnak. Az előre felrajzolt EU. zászlón elhelyezkednek a csillagokon. Eközben az Örömmóda szól. <i>KERÉK A VILÁG!</i> „Money makes the world go round...”	Nyitóünnepség a sportudvaron.  Díszterem
	hímzés	Technika szakos kolléga, bevont csoportok:	Kiscsoportos foglalkozás	Fényképek, hímzett ajándékok.
	Sportvetélkedő	Testnevelés szakos kolléga, bevont csoportok:	Játékos sportvetélkedő <i>Minden, ami kerek (labda, hulahop karika, stb.) és játékba hozható!</i>	Tablókészítés fényképekből. Videó felvétel készítés.



<i>Kerek a világ?!</i>				
<b>Időtartam</b>	<b>Egyéni projekt neve</b>	<b>Projektben résztvevő tanárok</b>	<b>Megvalósítás módjai</b>	<b>Produktum</b>
	Kerek a világ?! rajzverseny	Rajz szakos kollégák, bevont csoportok:	Rajzverseny meghirdetése	plakát
	Az élet körforgása	Természettudományos munkaközösség, bevont csoportok:	Élménybeszámoló	Kiselőadás, ppt.bemutató.
	„Az Úr érkezése” szavalóverseny	Magyar munkaközösség, bevont csoportok:	szavalóverseny	fényképek
	Napirend	Nyelvi munkaközösség, bevont csoportok:	Óriás plakát készítése. <i>Az óra körbe jár 24 óra alatt. Minden reggel egy új kezdet, ami összefügg a többi nappal.</i>	óriásplakát
<b>2. hét</b>	Tanulmányi és kulturális verseny	Igazgatóhelyettes, felkészítő tanárok, kiválasztott versenyzők	Nyolcosztályos gimnáziumok tanulmányi versenye	Oklevelek, emléklapok, fényképek
	Filmklub	Média szakos kollégák, bevont csoportok:	A kerek világ filmekben	Filmek
	Fordított nap	DÖK, 5-13. évfolyam	Diáktanárok órái, diák vezetőség működése	Videó felvétel
	Népi ünnepek	Humán munkaközösség, bevont csoportok:	Ünnepkörök, gyűjtőmunka, kiselőadások, ppt.-bemutatók. Egy év során a különböző évszakokban az ünnepek egymást követik évről évre, mintegy kört alkotva.	Előadások, bemutatók.
	Tojásmozaik készítése, tojásfestés	DÖK, DÖK tanár, rajz szakos kollégák, bevont csoportok:	Tojásfestés <i>A tojás mint kör! Kör alakú mozaik készítése</i>	Tojásmozaik kiállítás
	A világegyetem szerkezete	Természettudományos munkaközösség, bevont csoportok:	Naprendszerünk modell elkészítése. <i>A bolygók mozgásának körkörös pályái.</i>	Naprendszer modell bemutatása

<b>Kerek a világ?!</b>				
<b>Időtartam</b>	<b>Egyéni projekt neve</b>	<b>Projektben résztvevő tanárok</b>	<b>Megvalósítás módjai</b>	<b>Produktum</b>
<b>3. hét</b>	Filmklub	Média szakos kollégák, bevont csoportok:	A kerek világ filmekben	fényképek
	How to communicate in the world?	Angol nyelvi munkaközösség, bevont csoportok:	Poszterkészítés a nyelvtanulással kapcsolatban.	Poszter
	Csendesnap	Iskolalelkész, 5-13. évfolyam	Előadások, áhítat	Fényképek, videófelvétel
	Virágültetés, gyakorlókert	Bejövő osztályok	Virágültetés az iskolaudvaron.	Díszes iskolaudvar
<b>4. hét</b>	<b>Projekt zárónap!</b>  Projekt zárása	A tantestület tagjai, 5-13. évfolyam	A díszteremben és az iskola különböző pontjain az elkészített produktumok bemutatása. A legjobb kiselőadások és gyűjtőmunkák bemutatása a díszteremben az egész iskola előtt.  Minden osztály egy ország jellegzetes ételét és szokásait elkészíti. A tanulók a maguk készítette EU-s országzászlókkal a sportudvaron felvonnak. Az előre felrajzolt EU. zászlón elhelyezkednek a csillagokon. Eközben az Örömmóda szól. <i>KERÉK A VILÁG!</i>	Záróünnepség a sportudvaron

A világban minden mindennel összefügg. Ezen összefüggésekből teljesebbé válik a kerek világ. Az interperszonális kapcsolatokra alapozva lehet és kell dolgozni és élni a világban úgy, hogy olyan kooperatív tevékenységet folytassunk, amivel nemcsak saját életünket, hanem embertársainkét, tanuló társainkét, családunkét is magasabb szintre tudjuk emelni. Ezeket az elveket szem előtt tartva kell a mai modern oktatásban úgy dolgozni, hogy közben minden olyan értéket átadjunk a tanulóknak, amikről úgy gondoljuk, hogy a világba kikerülve azt megfelelő módon tudják hasznosítani és együtt tudjanak élni és dolgozni társaikkal.

A projekt felelősök a saját maguk által elkészített haladási napló szerint végzik a feladatukat.

### 3.3 Tantárgyi rendszer és óraszámok

**3.3.1 Az 1. sz. táblázat a négyévfolyamos gimnáziumi osztályok (általános, nyelvi, fizika orientációs és infokommunikációs-médiatechnológiai orientációs), a 2. sz. táblázat a nyelvi előkészítő osztályok, a 3. sz. táblázat a hatévfolyamos német/gazdálkodási irányultságú osztályok, a 4. sz. táblázat a nyolcévfolyamos gimnáziumi osztályok heti óraszámát tartalmazza tantárgyanként.**

**3.3.2 Intézményünk minden osztályában és évfolyamán csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet és a testnevelést.**

**3.3.3 Emelt szintű felkészítés keretében kiemelten kezeljük a tehetséges tanulókkal való foglalkozást, elsősorban a kötelező érettségi tantárgyaknál a 11. és 12. évfolyamon**

A tanulói jogviszony folyamatosságával

- a 11.-és 12. évfolyamon a kötelező érettségi tantárgyak tanítása sávós rendszerben,
- a tanulók képességei és igényei alapján szervezett csoportokban folyik, így az átjárhatóság is biztosított a különböző képzési formák között.
- a nyolcosztályos gimnáziumba járók részére lehetővé tesszük a 8. osztály befejezése után, hogy tanulmányukat a négy évfolyamos osztályokban folytassák, amennyiben ezt a beiskolázási létszám megengedi, és a természettudományi és idegen nyelvi tantárgyak tanulásában mutatkozó nehézségek ezt indokoltá teszik.

#### 3.3.4 A nem szakrendszerű oktatás szervezése 5. és 6. évfolyamon

A nem szakrendszerű oktatást hetente egy **projektnap** szervezésével biztosítjuk:

##### 5. évfolyam:

Történelem	2,0 óra,
Rajz és vizuális kultúra és technika	1,0 óra
Testnevelés	1,0 óra
Természetismeret	1,0 óra
Tánc és dráma	1,0 óra
<u>Összesen</u>	6,0 óra

##### 6. évfolyam:

Történelem	2,0 óra,
Rajz és vizuális kultúra és technika	1,0 óra
Testnevelés	1,0 óra
Természetismeret és egészségtan	1,0 óra
<u>Hon és népismeret</u>	1,0 óra
<u>Összesen</u>	6,0 óra

A projektnapot az adott tantárgyak szaktanárai közösen szervezik. Évente több a tananyagokhoz kapcsolódó témát dolgoznak fel projektnapok keretében. A tanulók értékelése tantárgyanként érdemjeggyel történik.

### **3.3.5 Tantárgytömbösítés**

7. és 8. évfolyamokon biológia, földrajz és kémia órákon a szövegértés-szövegalkotás kompetenciát, illetve fizika órákon a matematikai-logikai kompetenciáit fejlesztjük tantárgytömbösített oktatás formájában, 3+2+1 heti óraszám elosztásban két hetes ciklusok alkalmazásával. Egy-egy tantárgyat két hétig tanítunk folyamatosan.

A nyelvi előkészítő osztályban az angol nyelv oktatása szintén tantárgytömbösített formában zajlik kettő illetve három hetes ciklusban.

**A infokommunikációs-médiatechnológia orientációs osztályban az informatika és média tantárgyakat is tantárgytömbösített formában oktatjuk.**

## 1. sz. táblázat (általános, nyelvi)

## Négyévfolyamos gimnáziumi osztályok óraterve

Évfolyam	9						10						11						12					
	Tagozat			Tagozat			Tagozat			Tagozat			Tagozat			Tagozat			Tagozat					
Tantárgy	általános			nyelvi			általános			nyelvi			általános			nyelvi			általános			nyelvi		
	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö
Magyar nyelv és irodalom	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4
Történelem	2		2	2		2	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	3		3	3		3	3		3	3		3
1. Idegen nyelv*	3		3	3	2	3+2	2,5	0,5	3	2,5	2,5	3+2	3		3	3		3	3		3	3		3
2. Idegen nyelv*	2,5	0,5	3	2,5	0,5	3	2	1	3	2	1	3	3		3	3		3	3		3	3		3
Matematika	3		3	3		3	3		3	3		3	3	1	4	3	1	4	4		4	4		4
Informatika*	1,5	1,5	3	1,5	0,5	2	1	2	3	1	1	2	1,5		0	1,5		0	1,5		0	1,5		0
Filozófia																			1		1	1		1
Fizika	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	2		2	2		2	2		2	2		2						
Biológia és egészségtan**							1		1	1		1	2		2	2		2	2		2	2		2
Kémia	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	0		0			0			0			0
Földünk és környezetünk	2		2	2		2	2		2	2		2												
Ének-zene	1		1	1		1	1		0	1		0	0	1	1	0	1	1						
Rajz és vizuális kultúra	1		1	1		1	1		1	1		1												
Könyvtárhasználat*			1			1																		
Testnevelés és sport*	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Természettudományok																								
Tánc és dráma	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0	1	1	0	1	1	0		0	0		0
Emberismeret és etika##																			1		1	0	1	1
Társadalomismeret	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5	1,5	2	0,5	1,5	2
Művészetek□□													1		1	1		1	1		1	1		1
Mozgókép és médiaismeret							0	1	1	0	1	1	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0
Fakultáció													2	4	6	2	4	6	3	3	6	3	3	6
<b>Összesen:</b>			<b>30,5</b>			<b>31,5</b>			<b>30,5</b>			<b>31,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>
Hittan*			2			2			2			2			2			2			1			1

\* csoportbontás

\*\* egészségtant biológiával integráltan tanítjuk

# a testnevelés órászámon belül táncoktatás is folyik

## az emberismeret és etika modul hittannal összevontan tanítjuk

□□ a művészetek tantárgy 11. évfolyamon művészettörténet, retorika; 12. évfolyamon retorika, zenetörténet elemeket tartalmaz.

## 1. sz. táblázat (fizika orientáció, infokommuniációs-médiatechnológia orientáció)

## Négyévfolyamos gimnáziumi osztályok óraterve

Évfolyam	9						10						11						12							
	Tagozat			fizika			média			fizika			média			fizika			média			fizika			média	
Tantárgy	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö		
Magyar nyelv és irodalom	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4	4		4		
Történelem	2		2	2		2	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	3		3	3		3	3		3	3		3		
1. Idegen nyelv*	3	2	3	3	2	3	2,5	2,5	3	2,5	2,5	3	3		3	3		3	3		3	3		3		
2. Idegen nyelv*	2,5	0,5	3	2,5	0,5	3	2	1	3	2	1	3	3		3	3		3	3		3	3		3		
Matematika	3		3	3		3	3		3	3		3	3	1	4	3	1	4	4		4	4		4		
Informatika*	1,5	0,5	2	1,5	1,5	3	1	1	2	1	2	3	1,5		0	1,5		0	1,5		0	1,5		0		
Filozófia																			1		1	1		1		
Fizika	1,5	0,5	4	1,5	0,5	2	2		4	2		2	2		2	2		2								
Biológia és egészségtan**							1		1	1		1	2		2	2		2	2		2	2		2		
Kémia	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	0		0			0			0			0		
Földünk és környezetünk	2		2	2		2	2		2	2		2														
Ének-zene	1		1	1		1	1		0	1		0	0	1	1	0	1	1								
Rajz és vizuális kultúra	1		1	1		1	1		1	1		1														
Könyvtárhasználat*			1			1																				
Testnevelés és sport*	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5		
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1		
Természettudományok																										
Tánc és dráma	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0	1	1	0	1	1	0		0	0		0		
Emberismeret és etika##																			0	1	1	0	1	1		
Társadalomismeret	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5	1,5	2	0,5	1,5	2		
Művészetek□□													1		1	1		1	1		1	1		1		
Mozgóképi és médiaismeret					1	1	0	1	1	0	2	2	0,5		0	0,5		0	0,5		0	0,5		0		
Fakultáció													2	4	6	2	4	6	3	3	6	3	3	6		
<b>Összesen:</b>			<b>31,5</b>			<b>31,5</b>			<b>31,5</b>			<b>31,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>		
Hittan*			2			2			2			2			2			2			1			1		

\* csoportbontás

\*\* egészségtant biológiával integráltan tanítjuk

# a testnevelés órászámon belül táncoktatás is folyik

## az emberismeret és etika modul hittannal összevontan tanítjuk

□□ a művészetek tantárgy 11. évfolyamon művészettörténet, retorika; 12. évfolyamon retorika, zenetörténet elemeket tartalmaz.

2. sz. táblázat

## Nyelvi előkészítő osztályok óraterve

Évfolyam	9			10			11			12			13		
	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö
Magyar nyelv és irodalom			<b>3</b>	4		<b>4</b>	4		<b>4</b>	4		<b>4</b>	4		<b>4</b>
Történelem			<b>1</b>	2		<b>2</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>
1. Idegen nyelv*			<b>16</b>	3	2	<b>3+2</b>	2,5	2,5	<b>3+2</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>
2. Idegen nyelv*				2,5	0,5	<b>3</b>	2	1	<b>3</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>
Matematika			<b>2</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>	3	1	<b>4</b>	4		<b>4</b>
Informatika*			<b>3</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	1	1	<b>2</b>	1,5		<b>0</b>	1,5		<b>0</b>
Gépirás*			<b>2</b>												
Filozófia													1		<b>1</b>
Fizika				1,5	0,5	<b>2</b>	2		<b>2</b>	2		<b>2</b>			
Biológia és egészségtan**							1		<b>1</b>	2		<b>2</b>	2		<b>2</b>
Kémia				1,5	0,5	<b>2</b>	1,5	0,5	<b>2</b>						
Földünk és környezetünk				2		<b>2</b>	2		<b>2</b>						
Ének-zene				1		<b>1</b>	1		<b>0</b>	0	1	<b>1</b>			
Rajz és vizuális kultúra				1		<b>1</b>	1		<b>1</b>						
Könyvtárhasználat*						<b>1</b>									
Testnevelés és sport*			<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5</b>	2,5		<b>2,5</b>
Osztályfőnöki			<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>
Természettudományok			<b>1</b>												
Tánc és dráma				0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>	0	1	<b>1</b>	1		<b>0</b>
Emberismeret és etika##										1		<b>0</b>	0	1	<b>1</b>
Társadalomismeret				0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>	0,5	1,5	<b>2</b>
Művészetek□□										1		<b>1</b>	1		<b>1</b>
Mozgókép és médiaismeret									<b>1</b>	0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>
Fakultáció										2	4	<b>6</b>	3	3	<b>6</b>
<b>Összesen:</b>			<b>31,5</b>			<b>31,5</b>			<b>31,5</b>			<b>33,5</b>			<b>33,5</b>
Hittan*			<b>1</b>			<b>2</b>			<b>2</b>			<b>2</b>			<b>1</b>

\* csoportbontás

\*\* egészségtant biológiával integráltan tanítjuk

# a testnevelés óraszámán belül táncoktatás is folyik

## az emberismeret és etika modult hittannal összevontan tanítjuk

□□ a művészetek tantárgy 11. évfolyamon művészettörténet, retorika; 12. évfolyamon retorika, zenetörténet elemeket tartalmaz.

## 3. sz. táblázat

## Hatévfolymos német/gazdálkodási irányultságú gimnáziumi osztályok óraterve

Évfolyam	7			8			9			10			11			12		
	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö
Magyar nyelv és irodalom	3,5	0,5	<b>4</b>	3,5	0,5	<b>4</b>	4		<b>4</b>	4		<b>4</b>	4		<b>4</b>	4		<b>4</b>
Történelem	2		<b>2</b>	2		<b>2</b>	2		<b>2</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>
1. idegen nyelv: német*			<b>3 +1,5</b>			<b>3 +1</b>			<b>3 +1</b>			<b>3 +1</b>			<b>3</b>			<b>3</b>
1. idegen nyelv*	3	1,5	<b>3</b>	3	1	<b>3</b>	3	1	<b>3</b>	2,5	1,5	<b>3</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>
2. idegen nyelv*	0	1	<b>1</b>	0	2	<b>2</b>	2,5	0,5	<b>3</b>	2	1	<b>3</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>
Gazdálkodás			<b>+1,5</b>			<b>+1</b>			<b>+1</b>			<b>+1</b>						
Matematika	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>	3		<b>3</b>	3	1	<b>4</b>	4		<b>4</b>
Informatika*	1	0,5	<b>1,5</b>	1	1	<b>2</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	1	1	<b>2</b>	1,5		<b>0</b>	1,5		<b>0</b>
Filozófia																1		<b>1</b>
Fizika	1,5	0,5	<b>1</b>	1,5	0,5	<b>1</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	2		<b>2</b>	2	0,5	<b>2,5</b>			
Biológia és egészségtan**	1,5		<b>1</b>	1,5		<b>1</b>	0	2	<b>0</b>	1	1	<b>2</b>	2		<b>2</b>	2		<b>2</b>
Kémia	1,5	0,5	<b>2</b>	1,5		<b>1</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	1,5	0,5	<b>2</b>						
Földünk és környezetünk	1,5	0,5	<b>2</b>	1,5	0,5	<b>2</b>	2		<b>2</b>	2		<b>2</b>						
Ének-zene	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>0</b>	0	1	<b>1</b>			
Rajz és vizuális kultúra és technika☐	1	0,5	<b>1,5</b>	0,5	1	<b>1,5</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>						
Könyvtárhasználat*									<b>1</b>									
Testnevelés és sport*	2,5		<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5#</b>	2,5		<b>2,5</b>	2,5		<b>2,5</b>
Osztályfőnöki	0,5	0,5	<b>1</b>	0,5	0,5	<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>	1		<b>1</b>
Tánc és dráma							0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>	0		<b>1</b>	0		<b>0</b>
Emberismeret és etika##	0,5	0,5	<b>1</b>	0,5		<b>0</b>							1		<b>0</b>	0	1	<b>1</b>
Társadalomismeret							0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>	0,5	1,5	<b>2</b>
Művészetek☐☐													1		<b>1</b>	1		<b>1</b>
Mozgókép és médiaismeret				1		<b>1</b>				0	1	<b>1</b>	0,5		<b>0</b>	0,5		<b>0</b>
Fakultáció													2	4	<b>6</b>	3	3	<b>6</b>
<b>Összesen:</b>			<b>29</b>			<b>29</b>			<b>30,5</b>			<b>31,5</b>			<b>34</b>			<b>33,5</b>
Hittan*			<b>1</b>			<b>2</b>			<b>2</b>			<b>2</b>			<b>2</b>			<b>1</b>

\* csoportbontás

\*\* egészségtant biológiával integráltan tanítjuk

# a testnevelés órászámon belül táncoktatás is folyik

## az emberismeret és etika modult hittannal összevontan tanítjuk

☐ a rajz és vizuális kultúra és a technika tantárgyakat összevontan tanítjuk

☐☐ a művészetek tantárgy 11. évfolyamon művészettörténet, retorika; 12. évfolyamon retorika, zenetörténet elemeket tartalmaz.



## 4. sz. táblázat

## Nyolcévfolyamos gimnáziumi osztályok óraterve

Évfolyam	5				6				7			8			9			10			11			12		
	K	NK	Ö	N SZ	K	NK	Ö	N SZ	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö	K	NK	Ö
Magyar nyelv és irodalom	4	1	5	1	4	1	5	1	3,5	0,5	4	3,5	0,5	4	4		4	4		4	4		4	4		4
Történelem	2		2	2	2		2	2	2		2	2		2	2		2	1,5	0,5	2	3		3	3		3
1. Idegen nyelv*	3		3		3	1	4		3	1	4	3	1	4	3		3	2,5	0,5	3	3		3	3		3
2. Idegen nyelv*									1	1		2	2	2,5	0,5	3	2	1	3	3		3	3		3	
Matematika	4		4	1	3		3	1	3		3	3		3	3		3	3		3	3	1	4	4		4
Informatika*	0,5	0,5	1		1		1		1		1	1	1	2	1,5	0,5	2	1	1	2	1,5		0	1,5		0
Természetismeret és egészség-tan**	2		2	1	2		2	1																		
Filozófia																								1		1
Fizika									1,5		1	1,5		1	1,5	0,5	2	2		2	0,5		2,5			
Biológia és egészség-tan**									1,5		1	1,5		1	0	2	0	1	1	2	2		2	2		2
Kémia									1,5	0,5	2	1,5		1	1,5	0,5	2	1,5	0,5	2						
Földünk és környezetünk					1		1		1,5	0,5	2	1,5	0,5	2	2		2	2		2						
Ének-zene	1		1		1		1		1		1	1		1	1		1	1		0	0	1	1			
Rajz és vizuális kultúra és technika□	2,5	0,5	3	1	2,5	0,5	2	1	2		2	1	1	1	1		1	1		1						
Könyvtárhasználat*																	1									
Technika és életvitel			0				0																			
Testnevelés *	2,5#		2,5#	1	2,5#		2,5#	1	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5#	2,5		2,5	2,5		2,5
Osztályfőnöki			1		0,5	0,5	1		0,5	0,5	1	0,5	0,5	1			1			1			1			1
Hon- és népismeret							1	1																		
Tánc és dráma	0		1	1											0,5		0	0,5		0	0	1	1	0		0
Emberismeret és etika##									0,5	0,5	1	0,5		0							1		0	0	1	1
Társadalomismeret														0,5			0	0,5		0	0,5		0	0,5	1,5	2
Művészetek□□																					1		1	1		1
Mozgókép és médiaismeret												1		1				0	1	1	0,5		0	0,5		
Fakultáció																					2	4	6	3	3	6
<b>Összesen:</b>			<b>25,5</b>				<b>25,5</b>				<b>28,5</b>			<b>28,5</b>			<b>29,5</b>			<b>30,5</b>			<b>34</b>			<b>33,5</b>
Hittan*			2		2		2				1			2			2			2			2			1

\* csoportbontás

\*\* egészség-tant természetismerettel illetve biológiával integráltan tanítjuk

# a testnevelés órászámán belül táncoktatás is folyik

## az emberismeret és etika modult hittannal összevontan tanítjuk

□ a rajz és vizuális kultúra és a technika tantárgyakat összevontan tanítjuk

□□ a művészetek tantárgy 11. évfolyamon művészettörténet, retorika; 12. évfolyamon retorika, zenetörténet elemeket tartalmaz.

### 3.4 A tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztása mindenkor a szaktanárok feladata. A kiválasztásban az egy munkaközösségben tanító tanárok egyeztetnek, szem előtt tartva az alábbi szempontokat:

- helyi tanterv célkitűzéseinek és követelményeinek való megfelelést
- az iskolán belüli átjárhatóságot (egységes tankönyvhasználat egy-egy évfolyamon)
- azonos tartalom megléte mellett mindig az anyagilag kedvezőbb tankönyv kiválasztását,
- a könyvtári tankönyvvállomány bővítésével biztosítani kell az ingyenes tankönyv használatára jogosultak tankönyvellátását.
- az OM által kiadott hivatalos tankönyvlistát
- a hivatalos taneszközjegyzéket

### 3.5 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

#### 3.5.1 Eszközeink, felszereltségünk általános jellemzése

A Ktv. 124.§ (20) szerint a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltakat működő intézmény esetén a jegyzék kiadását követő öt év után alkalmazni kell. (A jegyzék a Művelődési Közlöny 1998. 2/II. számában jelent meg.)

Iskolánk jelenlegi eszközparkja közepesen jónak mondható, mivel a szertárakban az évtizedes, néha működésképtelen, állagában csökkent értékű, vagy már nem igazán esztétikus, kopott eszközök mellett szerencsére modernebb, szép kivitelű berendezés és tárgy is helyet kap.

- A szemléltetőeszközök iránti igény, azok ellátottsága, és kihasználtsága tantárgyanként változó. A legnagyobb eszközigénye a tantárgy jellege miatt a természettudományok oktatásának van, ezért ott a legnagyobb a gyarapodás mértéke is. Ezen tantárgyaknál (fizika, kémia, biológia, számítástechnika) a tanári magyarázatot segítő és alátámasztó eszközökön kívül a tanulói kísérletekhez szükséges eszközöket is be kell szereznünk.
- A legpénzigényesebb a számítástechnika tantárgy oktatása. Jelenleg két gépteremben folyik az oktatás, ahol a SULINET-es elérési lehetőség is biztosított.
- Az oktatótermeken kívül számítógépek az igazgatási szárnyon, a nevelői szobában és a könyvtárban is használhatók.
- A humán tantárgyak eszközigénye kisebb: a történelem, földrajz oktatását falitérképek, dia- és írásvetítők, kőzetgyűjtemény és földgömbök segítik, amelyek bővítésre, egy része pedig felújításra vagy cserére szorul.
- Az idegen nyelvi oktatást /4 szaktanteremben és „váltótermekben”/ úgy próbáljuk meg gyakorlati közeli tenni, hogy minden szaktanárnak saját használatra kiadott kazettás magnója, illetve három teremben CD lejátszó vagy kétkazettás hangszórós magnó van.
- A művészeti tantárgyak oktatásában is biztosított az írás- és diavetítő, valamint a zenehallgatás minőségét biztosító CD lejátszós magnó.
- Az Educatio Kht. Által kifejlesztett és akkreditált kompetencia fejlesztő oktatócsomagok és tankönyvek, illetve a kompetencia fejlesztéshez kapcsolódó digitális tananyagokat tartalmazó szoft-

verek és ezek megjelenítésére szolgáló multimédiás eszközök segítségével fejlesztjük a tanulók kulcskompetenciáit.

A gimnázium eszközfelkészítésében - a jelenlegi tendenciákat figyelembe véve - úgy látjuk, hogy továbbra is az alapítványaink, valamint a - remélhetőleg egyre bővülő - pályázati lehetőségek fogják a főszerepet játszani. Ezek mellett reménykedünk az állami támogatás növekedésében, illetve racionálisabbá válásában.

### 3.5.2 A nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

#### Magyar irodalom:

##### tankönyvek

Alföldy Jenő: Irodalom 5-6. évf. (Nemzeti Tankönyvkiadó)

Szmolyan Gabriella: Munkafüzet 5-6. évf. (Nemzeti Tankönyvkiadó)

Turcsányi Márta: Irodalom 7-8. évf. (Műszaki Kiadó)

Pethőné Nagy Csilla : Irodalomkönyv , Szöveggyűjtemény 9-12. évf. (Nemzeti Tankönyvkiadó)

VEGA hordozható írásvetítő – 1 db, vetítővászon

Panasonic magnó – 2 db

Magyar helyesírási szótár – 15 db

##### fal térképek

(Magyar irodalomtörténeti térkép, József Attila és Radnóti Miklós, Ady Endre élete, Petőfi Sándor élete, Arany János élete)

##### DVD-k

(Beszterce ostroma, Iván gyermekkor, Szentivánéji álom, Hamlet, Az aranyember, Légy jó mindhalálig, A Pál utcai fiúk, Csongor és Tünde, Az ember tragédiája, Három nővér)

##### lemezek

(Balassi Bálint versei, Arany János estéje, A 26. év, Babits Mihály versei, Juhász Gyula versei, Örkény István: Egyperces novellák, Weöres Sándor versei, Juhász Ferenc versei, Berzsenyi Dániel versei, Babits: Jónás könyve, Kosztolányi Dezső: Könyörgés az imádóhoz, Vujicsics: Arany, Petőfi megzenésített versei, Molnár Ferenc: Liliom, Áprily Lajos versei, Illyés Gyula versei, Radnóti Miklós versei, Tóth Árpád versei, Koncz Zsuzsa: József Attila, Petőfi megzenésített versei, Magyar nyelvemlékek)

##### Irodalmi kincsesár

##### Írói arcképcsarnok

##### Videokazetták

(Magyar irodalom képes története sorozat I-XI.)

##### Írói arcképsor

##### Diasorok

(Ady Endre, József Attila, Kassák Lajos, Kazinczy Ferenc, Móricz Zsigmond, Radnóti Miklós, Görög-római kultúra)

**Magyar nyelv:****tankönyvek**

Antalné Szabó Ágnes-Raácz Judit: Magyar nyelv és kommunikáció 5-12.évf. (Nemzeti Tankönyvkiadó)

Antalné Szabó Ágnes: Hogyan írjam? Helyesírási gyakorlólapok - nyelvi előkészítő évfolyam (Nemzeti Tankönyvkiadó)

**falitáblák**

(Magyar nyelvtan, Magyar nyelvjáráások)

**HUNGAROTON irodalmi CD-k**

1. Magyar költők-Ady Endre versei (1)
2. Magyar költők- Batsányi, Berzsenyi, Kölcsey
3. Magyar költők- Csokonai Vitéz Mihály versei
4. Magyar költők- Arany János költeményei: Őszikék
5. Magyar költők– Szabó Lőrinc versei
6. Magyar költők- Juhász Gyula és Karinthy Frigyes versei
7. Magyar költők- Janus Pannonius és Balassi Bálint versei
8. Magyar költők- Petőfi Sándor János vitéz és A helység kalapácsa
9. Magyar költők- Kosztolányi Dezső A szegény kisgyermek panasza és A bús férfi panasza (részletek)
10. Magyar költők- Petőfi Sándor versek
11. Magyar költők-Arany János versei
12. Magyar költők– Arany János: Balladák Sinkovits Imre előadásában
13. Magyar költők- Kosztolányi Dezső versei
14. Magyar költők- Radnóti Miklós versei
15. Magyar költők- József Attila versei
16. Magyar költők- Tóth Árpád versei
17. Magyar költők-Babits Mihály versei
18. Magyar költők- Vörösmarty Mihály versei
19. Magyar költők- Tizenkilencedik század költői
20. Varietas delectat - 1.- Vörösmarty, E.A. Poe
21. Varietas delectat - 2.- Pilinszky, Illyés, József Attila
22. Varietas delectat – 3. – Babits, Kosztolányi, Tóth Árpád
23. Varietas delectat - 5. Arany, Berzsenyi, Kölcsey, Petőfi, Vörösmarty
24. Varietas delectat - 6.- Vörösmarty, Arany, József Attila
25. Varietas delectat - 7. Catullus, Balassi, Ady, Szabó Lőrinc
26. Verseit mondja Babits Mihály, Füst Milán, Kassák Lajos, Áprily Lajos
27. Sinkovits Imre- Mondd, ahogy Isten adta mondanod
28. Vannak vidékek- verseit mondja Kányádi Sándor
29. Karinthy Frigyes: Találkozás egy fiatalemberrel
30. Katona József: Bánk bán
31. Krúdy fantázia- Török Tamás rádiókompozíciója
32. Élőszóval- Örkény István hangfelvételeiből

**DVD filmek**

Édes Anna

Pacsirta

Eldorádó

A tizedes meg a többiek

Nyomorultak  
Az öreg halász és a tenger  
Twist Olivér

### **Digitális tananyagok**

*Irodalom 5-6. Digitális tananyagok a Nemzeti Tankönyvkiadó irodalomkönyveihez [00516/CD]*  
*Irodalom 7–8. Digitális tananyagok a Nemzeti Tankönyvkiadó irodalomkönyveihez (00713/CD)*

### **Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

interaktív tábla

tanulói munkatankönyvek az érintett évfolyamokon  
5. évf. , 9. évf. 10. évf. (Sulinova kht.)

### **Történelem:**

#### **tankönyvek**

Középiskolai történelmi atlasz (Cartographia Tankönyvkiadó)

Horváth Péter: Miről mesél a múlt? 5. évf. (Nemzeti Tankönyvkiadó)

Bánhegyi Ferenc: Hon-és népismeret (Apáczai Kiadó)

Száray Miklós: Történelem I-IV. (Nemzeti Tankönyvkiadó)

Kaposi József – Szabó Márta – Száray Miklós : Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez Írásbeli, 9-12. évf. Szóbeli, 9-12.évf.

Kukorelli István – Szebenyi Péter : Állampolgári ismeretek (Korona Kiadó)

### **Falitérképek**

Az ókori görög irodalom, 160x120 cm Cikkszám: 1T2163

A magyar líra a XX. század elején - 160x120 cm Cikkszám: 1T2189

A felvilágosodás irodalma Európában, 160x120 cm Cikkszám: 1T1220

A felvilágosodás irodalma Magyarországon, 160x120 cm Cikkszám: 1T0607

### **DVD filmek**

Mozgóképes történelem

Aczél

Egy forradalom hétköznapjai

Kádár utolsó beszéde

Szállnak a darvak

A kultuszminiszter

A Trianon szindróma

### **Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

Szövegértés-szövegalkotás

5.évf. -6. évf. Tanulói munkafüzet

Készítette: Hrucskó Erzsébet (Sulinova kht.)

## Történelem Kincsestár

Diavetítő – 1db

### térképek

(A római birodalom gazdasága és kultúrája, A magyar nép vándorlása és a honfoglalás, Az ókori Kelet -2db, Ókori Görögország -2db, Függetlenségi harcok a XVII.sz.-ban, Magyarország közigazgatási és területi gyarapodása 1938-41-ig, Európa 1989-1999, Európa Nagy Károly idején, Európa az I.világháború idején – 2db, Feudális Magyarország, Magyarország a XVIII.sz.-ban, Magyarország 1526-1606, Forradalom és szabadságharc Magyarországon -2db, Honfoglalás és letelepedés, Osztrák-Magyar Monarchia -2db, A gyarmati rendszer kialakulása, Magyarország a Hunyadiak és a Jagellók korában, Magyarország történelmi térképe -3db, Egyesült Államok, Európa a XI-XIII.sz.-ban, Európa a XIX.sz.-ban, Az olasz és a német egység kialakulása, A kereszténység születése, Újszövetség, A Föld a II.világháború után -2db, Trianoni béke következményei, I.világháború, II.világháború, Képes térkép az Újszövetséghez)

### fóliasorozat

(Világtörténelem. Társadalmi alapkérdések)

### CD-k

(A városi élet a Római birodalomban, Üzenet a frontról, Emese álma, Lovagkirályok, Haza és haladás)

## Gazdasági játékok – oktató csomag

### **Angol nyelv:**

New English File Elementary (tankönyv, munkafüzet, CD)  
New English File Pre-Intermediate (tankönyv, munkafüzet, CD)  
New English File Intermediate (tankönyv, munkafüzet, CD)  
Enterprise 1 (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)  
Enterprise 2 (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)  
To the Top 1 (tankönyv, munkafüzet, CD)  
To the Top 2 (tankönyv, munkafüzet, CD)  
To the Top 3 (tankönyv, munkafüzet, CD)  
Matura Plus 2  
Grammarway 2  
Plusz 7 próbaérettségi angol nyelvből (középszint)  
Magyarics P.: Angol feladatsorok (középszint)  
Batár L.: Angol írásbeli gyakorlatok  
Kérdések és válaszok  
Matrix Intermediate (munkafüzet)  
Angol kincsestár  
Egynyelvű szótár  
Kétnyelvű szótár  
7 db kazettás/CD-s magnó  
Magay Tamás – Ország László  
Magyar-angol kéziszótár CD-vel 5 db  
Angol-magyar kéziszótár hangos CD-vel 5 db  
Kazettás és CD-s magnó 2 db

Kisebbségi méretű legyen, például: SANYO BASSXPANDER  
Batár Levente: Angol írásbeli gyakorlatok 2 db

### **Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

6-10. évfolyamon kompetencia alapú programcsomagok (évfolyamonként 10 db)  
2 db laptop  
1 db IKT

### **Nyelvi munkaközösség:**

Hordozható rádiómagnó+CD-lejátszó	7 db
<i>CD lejátszós magnó</i>	2 db
Német tanári kincseslád	1 db
Egynyelvű szótár	
Kétnyelvű szótár	
<i>Német-magyar kéziszótár (Grimm Kiadó)</i>	2 db
<i>Magyar-német kéziszótár (Grimm Kiadó)</i>	2 db
<i>Olasz-magyar kéziszótár (Akadémiai Kiadó)</i>	1 db
<i>Magyar-olasz kéziszótár (Akadémiai Kiadó)</i>	1 db

### **Német nyelv:**

#### **Tankönyvek:**

Maros-Gottlieb: Start! Neu Német I. tankönyv	
Maros-Gottlieb: Start! Neu Német I. munkafüzet	
Start! kazetta	2 db
Maros: Unterwegs Neu A Német II. tankönyv	
Maros: Unterwegs Neu A Német II. munkafüzet	
Unterwegs Neu A kazetta	1 db
Maros: Unterwegs Neu B Német III. tankönyv	
Maros: Unterwegs Neu B Német III. munkafüzet	
Unterwegs Neu B kazetta	2 db
Pingpong Neu 1 tankönyv	
Pingpong Neu 1 munkafüzet	
Pingpong Neu 1 kazetta	2 db
7 próbaérettségi német középszint +CD	
+ 7 próbaérettségi német középszint +CD	
<i>Hör gut zu! (Akadémiai Kiadó)</i>	1 db
<i>Péntek Bernadett: Középfokú kurzuskönyv (Nordwest Kiadó)</i>	1 db
<i>Lázár Györgyné: Német szóbeli emelt (Nemzeti Kiadó)</i>	1 db
<i>Lázár Györgyné: Német írásbeli emelt (Nemzeti Kiadó)</i>	1 db
<i>Maros Judit: Abitaining Oberstufe Tankönyv (Nemzeti Kiadó)</i>	1 db
<i>Maros Judit: Abitaining Oberstufe Munkafüzet (Nemzeti Kiadó)</i>	1 db
<i>Bedő Éva: Német érettségi feleletgyűjtemény közép és emelt (Lexika Kiadó)</i>	1 db
<i>Mittelpunkt C1</i>	1 db
<i>Fit fürs österreichische Sprachdiplom B2 (Hueber Kiadó)</i>	1 db
<i>Zertifikat Komplett (Nemzeti Tankönyvkiadó)</i>	5 db

### **Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

7-10. évfolyamon kompetencia alapú programcsomagok

2 db laptop

Interaktív tábla internet hozzáféréssel

### **Olasz nyelv:**

tankönyvek:

Nuovo progetto italiano 1a

Nuovo progetto italiano 1b

Nuovo progetto italiano 2a

Nuovo progetto italiano 2b

*Una grammatica italiana per tutti 1 (Edilingua Kiadó) 1 db*

*Una grammatica italiana per tutti 2 (Edilingua Kiadó) 1 db*

*Traffico in centro (Edilingua Kiadó) CD 1 db*

*Un giorno diverso (Edilingua Kiadó) CD 1 db*

### **Francia nyelv:**

tankönyvek:

France-Euro-Express 1 Nouveau francia tankönyv

France-Euro-Express 1 Nouveau francia munkafüzet

France-Euro-Express 2 Nouveau francia tankönyv

France-Euro-Express 2 Nouveau francia munkafüzet

France-Euro-Express 3 Nouveau francia tankönyv

France-Euro-Express 3 Nouveau francia munkafüzet

France-Euro-Express 4 Nouveau francia tankönyv

France-Euro-Express 4 Nouveau francia munkafüzet

*Darabos: Francia feladatsorok középszint +CD*

*Körmendy Mariann: Des mots sans mal 10 db*

*Tematikus francia szókincsgyűjtemény érettségizőknek és nyelvvizsgázóknak*

*(Nemzeti Tankönyvkiadó)*

### **Rajz és vizuális kultúra:**

Rajzasztal: 16 db

Szék: 40 db

Mobil lámpa: 2 db

Vízcsap: 1 db

vetítőképernyő 1 db

### **Ének-zene:**

Pianínó: 2 db

CD lejátszó: 1 db

CD lejátszó 1 db

### **Testnevelés:**

Tornaterem: 1 db

Tornaszoba: 1 db

Kondicionáló terem: 1 db

Sportudvar: 1 db

Sportszertár: 1 db

Öltöző: 1 db

H-M vizes zuhanyzó: 1 db



kislabda 11 db  
labda 62 db  
tornaszőnyeg 11 db  
tornapad 12 db  
zsámoly 10 db  
bordásfal 22 db  
mászókötél 4 db  
gumikötél 10 db  
ugrókötél 9 db  
medicinlabda 64 db  
stopper 5 db  
kiegészítő tornakészlet 1 db  
kosárlabda palánk -4 db  
gyűrű 2 db  
mászórúd 4 db  
szabadtéri labdajáték felszerelése 2 db  
magasugró állvány, lécc 2 db  
távol-, magasugró gödör 1 db  
futópálya 1 db  
hangszóró, erősítő 1 db  
úszószemüveg 10 db  
kosárlabda 10 db  
kosárlabda háló 1 pár  
kézilabda 6 db  
gumiszalag 10 db  
gimnasztika labda 5 db  
teremfoci 2 db  
bőrfoci 3 db  
ugráló kötél 5 db  
egyensúlyozó deszka 1 db  
marokerősítő 2 pár  
bokasúlyzó 3 pár  
DVD műsoros 10 db  
maroklabda 5 db  
teremkerékpár 1 db  
streetball palánk 1 pár

**Könyvtár:**

tanulói asztal, szék: 15 asztal + 45 ülőhely  
egyedi világítás: 9 db  
könyvtárosi asztal, szék: 2 db  
szekrény (tároló): 14000 dokumentum elhelyezésére  
tárolók, polcok, szabadpolcok: 40 db  
létra (polcokhoz): 2 db  
telefon: 1 db  
számítógép, nyomtató: 3-1 db  
video (lejátszó, felvevő) televízióval: 1-1 db  
CD vagy lemezjátszó: 3 db  
Szemléltető tábla

**Matematika:****tankönyvek:**

5-8. osztályokban a Hajdú tankönyvek és az Összefoglaló feladatgyűjtemény 10-14 éveseknek

9-12. osztályokban a Nemzeti Tankönyvkiadó megfelelő könyveit, függvénytáblázatot

**feladatgyűjtemények:**

Matematika feladatgyűjtemény I. NT

Gyakorló és érettségire felkészítő feladatgyűjtemény I és III.

Egységes érettségi feladatgyűjtemény I-II

Táblai körző

Táblai vonalzó 45°-os

Táblai vonalzó 60°-os

Táblai szögmérő

Méterrúd

Nagy matematikusok arcképcsarnoka

Műanyag testek (kocka, henger, gúla, kúp, hasábok)

Űrmérték sorozat

Szétszedhető dm<sup>3</sup>

Geometriai modellek

Magasság metszetes geometriai készlet

Korongok a törtek oktatásához

Nagy matematika példatár CD

Szétszedhető kúpmodell

Falitábla négyzetrácsos

Demonstrációs koordináta rendszer trigonometrikus készlet

*Matek bevetés MK-6179-8 1*

*MK-5201-6 1*

**Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

Tanulói munkatankönyvek az érintett évfolyamokon

9. és 10. évfolyamon (Sulinova Kht)

Lénárd gömb

**Fizika:****tankönyvek:**

7-12. osztályig a mozaik kiadó tankönyv családja

Az egységes érettségi feladatgyűjtemény

SI mértéktáblázat ( falikép)

Mikolacső

Rugós erőmérő

Mérőpohár

Karos mérleg súlysorozattal

Hőmérő

Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet

Elektromotor és generátor modell

Mérőműszer demonstrációs

Elektromos tanulókísérleti eszközkészlet

Elektromosságtani tanári készlet (Eltaset)  
Tanári segédkönyv (Eltaset)  
Optikai demonstrációs készlet  
Fény és árnyék (kísérleti bőrönd)  
Lézer fényforrás  
Tápegység  
Mechanikai eszközkészlet  
Rugó készlet  
Könnyen mozgó kiskocsi  
Elektrovaria  
Demonstrációs hőtani készlet  
Lenz törvényét bemutató eszközök  
Közegellenállás készlet  
Mágnesek  
Fajsúly testsor  
Hangvilla, ajak-, nyelvcsip  
Elektrosztatikai készlet  
Metronóm  
Stopper  
Forgómozgást vizsgáló eszköz  
*Geiger-Müller számláló* 1  
*Spektrum csövek készlete* 1  
*Gallilei távcső* 5

### **Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

Tanulói munkatankönyvek az érintett évfolyamokon  
9. évfolyamon (Sulinova Kht)

#### **Kémia:**

Acélháló  
Mozsár  
Állványcsipesz  
Állványdió  
Állványkarika  
Bothómérő  
Bunsen égő  
Büretta  
Csepegtető tölcser  
Dugófúró sorozat  
Erlenmeyer lombik 500 ml, 200 ml, 100 ml  
Égetőkanál  
Facsipesz  
Főzőlombik 1000 ml, 500 ml, 250 ml, 100 ml  
Főzőpohár 500 ml, 250 ml, 100 ml, 50 ml  
Gázfelfogóhenger  
Gömlombik 1000 ml, 500 ml, 200 ml, 100 ml  
Gumicső különböző méreteken  
Gumikesztyű

Vízbontó készülék  
Kémcső, kémcső állvány, kémcső kefe  
Kristályosító készlet  
Mérőhenger 500 ml, 200 ml, 100 ml  
Mérőlombik 500 ml, 200 ml, 100 ml  
Nikkelezett csipesz  
Tégelyfogó csipesz  
Oldalcsöves kémcső  
Óraüveg különböző méretekben  
Pipetta  
Porcelán mozsár, tál, lemez  
Vegyszer kanál  
Szűrőpapír  
Tálca  
Üvegcső különböző méretekben  
Üvegbot, ~kád, ~lap, ~tölcsér  
Vasállvány  
Vasháromláb  
Kalotta molekulamodell  
Pálcikamodell  
Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl )  
Falitablók:  
Atomok elektronvonzó képesség  
Fémek jellemerősségi sora  
Periódusos rendszer  
*Jégvíz W 19709*  
*Glükóz készlet W 19710*  
*Alfa hélix modell W 19713*  
*DNS-RNS készlet W 19805*  
*Borszesz égő JS-K163*  
*Gázfejlesztő készülék ES-K 17 1*

### **Kompetencia-alapú oktatáshoz használt taneszközök:**

Tanulói munkafüzetek az érintett évfolyamokon  
7. és 8. évfolyamon (Sulinova Kht)

### **Biológia:**

Biológiai egységcsomag  
Bonctű  
Csíráztató  
Kézi nagyító  
Metszettároló  
Mikroszkópizáló  
Lámpa  
Mikroszkóp  
Virágmodellek ( szilvafa, burgonya, almafa, kocsányostölgy )  
Oktatótáblák:

Rovarok		
Lepkék		
Fenyő		
Erdők legjellemzőbb élőlényei		
Ehető és mérgező gombák		
Rák testfelépítése		
Légzés		
Emberi szaporodás		
Sertés koponya		
Juh koponya		
Madár csontváz		
Emlős csontváz		
Fogtípusok		
Lábtípusok		
Szarvas vagy őzaganacs		
Hal (csontváz)		
Béka (csontváz)		
Emberi bőr( bőrmetszet)		
Emberi csontváz		
Csípőcsont		
Csővescsont		
Koponya		
Emberi torzó		
Lapos és csöves csont metszete		
Emberi nyelv fogakkal		
Szív-modell		
Szem (modell)		
Fül (modell)		
Hallás és egyensúly szerv (modell)		
Emberi fejmetszet		
Vese metszet		
Biológiai tesztek középiskolásoknak	MS-3301	3
Biológiai feleletvázlatok felvételizőknek	MS-3247	3
Jól felkészültem-e?	MS-2557	3
	MS-2558	3

**Természetismeret és földrajz:**

természet ismeret fóliasorozat 5-6. oszt.

közetgyűjtemény

földgömb

domborzati modellek

Föld felszínformái fóliasorozat

térképek (domborzati, politikai, tematikus csillagászati és vaktérképek )

tanulói fénymásolható térképek

Nyíregyháza térkép

videó kazetták

csapadékmérő

barométer

talajhőmérő

iránytű

hőmérő  
 színes kréta  
 terepasztal  
 tellurium  
 Föld felszíne dombortérkép  
 Magyarország felszíne dombortérkép  
 szétszedhető Föld modell  
 középiskolai földrajz atlasz CD  
 Középiskolai földrajzi atlasz 4 rész CR-KÖFA-CD 1

### **Informatika:**

Pentium típusú számítógép (36 db)  
 Monitor (SVGS) (36 db)  
 Billentyűzet (36 db)  
 Egér (36 db)  
 DVD-meghajtó (36 db)  
 Hangkártya + hangfal (22 db)  
 Projektor (2 db)  
 Lézernyomtató (2 db)

#### **Fali tablók:**

A számítógép belső felépítése  
 Az input-output eszközök csatlakozása  
 A billentyűzet  
 Nyomtató működése  
 Egér működése  
 Memóriák  
 Háttértárak

#### **Alapvető programok:**

Windows XP vagy újabb  
 MS Office 2003 vagy újabb  
 Hangszóró 10 pár

### **Hittan**

10 db magyar újfordítású Biblia  
 6 db Kis Bibliái Atlasz  
 1-2-3-4 Bibliaismereti video kazetta  
 3 db Egyháztörténeti kazetta  
 2 db Egyháztörténeti kazetta  
 2 db Egyháztörténeti kazetta  
 2 db Magyarázatos Biblia  
 2 db Örömhír tankönyv  
 2 db Krisztus tanúi hittankönyv  
 2 db Ószövetségi olvasókönyv  
 2 db Ószövetségi hittankönyv  
 2 db Örömhír Jézus Krisztusról  
 2 db Krisztus tanúi tanári kézikönyv  
 2 db Közelebb az Ószövetséghez hittankönyv  
 2 db Közelebb az Ószövetséghez tanári hittankönyv  
 2 db Közelebb Jézus Krisztushoz tankönyv

- 2 db Közelebb Jézus Krisztushoz tanári kézikönyv
- 2 db Közelebb az Úton hittankönyv
- 2 db Közelebb az Úton tanári kézikönyv
- 2 db Közelebb az Újszövetséghez
- 2 db Közelebb az Újszövetséghez tanári kézikönyv
- 2 db Közelebb a Bibliához
- 1 db Szentföldi szent helyek

### 3.5.3 A nevelő oktató munkát segítő eszközök beszerzési listája 2011/2012. tanévre

#### Természettudományos munkaközösség

SMS-04 Sztereomikroszkóp	1 db
SMD-04 Tanulói mikroszkóp	2 db
B004 Általános biológiai metszetkészlet	1db
Hagyományos tábla	
Digitális stopper 5 db	1 db
Bunsen égő 2 db	
Kémcsövek 100 db	csomagban kap- hatók
kémcsőállvány 10 db (nagylyukú)	
Vegyszeres kanál 10 db	
főzőpohár: 50 ml – 20 db 100 ml – 20 db	
LEGO MINDSTORMS NXT programozható robot	1 db
Biológiai tesztek középiskolásoknak MS-3301	3 db
Biológiai feleletvázlatok felvételizőknek MS-3247	3 db
Jól felkészültem-e? MS-2557	3 db

#### Humán munkaközösség

Hordozható projektor	1 db
Magyarország története DVD (16 db-os sorozat)	1 x(16 db )
Fali térkép	1 db
Az ember tragédiája	1 db
Irodalmi Nobel-díjasok	1db
A film világa (Cartographia Tankönyvkiadó Kft)	1 db
Anton Csehov: Ványa bácsi Henrik Ibsen: Vadkacsa Henrik Ibsen: Nóra Kosztolányi Dezső: Tréfa (egy novellájának filmes adaptációja) Gogol: Revizor Háza a sziklák alatt	1-1 db

**Angol munkaközösség**

JVC magnó (kazettás, CD+Mp3-as CD, USB csatlakozás) Árukód: RC-EZ 57	1 db
Sony magnó (Kazettás, CD+Mp3-as CD) Árukód: CFDS07.CP.CET	3 db
Exam Dictionary For Upper – intermediate advanced learners (egynyelvű szótár) – Longman Kiadó ISBN 978-1-4082-6429-4	1 db

**Testnevelés és művészetek munkaközösség**

számítógép	2 db
nyomtató	1 db
interaktív tábla vagy projektor	1 db
mobil cd-dvd állvány	1db
focilabda	5 db
röplabda	2 db
mászócipő	4 db
magnó	1 db
polyfoam	25 db
úszósapka	6 db
sátor	7 db
floorball szett	1db

**Hittan munkaközösség**

Kapcsolatok-tanári kézikönyv	2 db
Kapcsolatok – hittankönyv	2 db
Biblia – Jézus Közelében	1 db
Magyarság szentjei II. (Szent Erzsébet, Margit)	1 db
A nagy csend	1 db
A Biblia: Ábrahám	1 db
A Biblia: Apokalipszis	1 db
A Biblia: Dávid	1 db
A Biblia: Eszter	1 db
Néma sikoly	1 db
Quo vadis	1 db
Klára és Ferenc – A szeretet köteléke I.II.	2 db
Péter, a kőszikla I. II.	2 db
Teréz anya – A szegények szolgálója I. II.	2 db

**Idegen nyelvi munkaközösség**

PONS – Nyelvtan röviden és érthetően	1 db
Le preposizioni italiani	1 db
olasz igei vonzatok	1 db
Ascoltam! mannah + 2 db kazetta	1 db 2 db kazetta
Vida Enikő: Allons-y 1.	1 db
Vida Enikő: Allons-y 2.	1 db
Tábla minden teremben (B épület 30 –as terem)	



**3.5.4 Kompetenciaalapú oktatás eszközjegyzéke a 2009/2010 tanévtől**

<b>Cikkszám</b>	<b>Megnevezés</b>
KK-H-ASZE0703	Szövegértés-szövegalkotás 7, Tan. mf.3
KK-H-ASZE0706	Szövegértés-szövegalkotás 7, Tan. mf.6
KK-H-ASZE0707	Szövegértés-szövegalkotás 7, Tan. mf.7
KK-H-ASZE0703	Szövegértés-szövegalkotás 7, Tan. mf.3
KK-H-ASZE0804	Szövegértés-szövegalkotás 8, Tan. mf.4
KK-H-ASZE0901	Szövegértés-szövegalkotás 9, Tan.mf.1
KK-H-ASZE0902	Szövegértés-szövegalkotás 9, Tan.mf.2
KK-H-ASZE0906	Szövegértés-szövegalkotás 9, Tan.mf.6
KK-H-ASZE1007	Szövegértés-szövegalkotás 10, Tan.mf.7
K-H-AMAT0702	Matematika „A” 7.évf. Tan.mf.1.fé.2.r.
KK-H-AMAT0703	Matematika „A” 7.évf. Tan.mf.2.fé.
4901 OX-4384254	New English File Element. SB.
4901 OX-4384339	New English File Pre-Int. SB.
4901 OX-4387668	New English File Element. WB. + CD
4901 OX-4387699	New English File Pre-Int. WB.
4901 OX-4518000	New English File Intermediate SB.
4901 OX-4518420	New English File Upper-Int. SB.
4901 OX-4518475	New English File Upper-Int. WB. WOut
4901 OX-4594714	New English File Intermediate WB. Ére
4901 EL-Matura2	Matura Plus 2 SB.
4901 NT-56440	Start! Neu tankönyv
4901 NT-56440/F	Start! Neu Plus gyakorlófeladatok + teszt
4901 NT-56440/M	Start! Neu munkafüzet
4901 NT-16102/F	Matematika fl. 9.o.
4901 NT- 81491	Matematika a nyelvi előkészítő évf.
4901 NT-15141	Hogyan írom? Helyesírási gyakorló
4905 CR-0003	Középiskolai földrajz atlasz
4905 CR-0003	Középiskolai földrajz atlasz
AVL-0001	Hangoskönyv csomag X. (6CD)  Krúdy Gyula - Rózsa Sándor, Mikszáth Kálmán - Beszterce ostroma, Jókai Mór - A nagyenyedi két fűzfa, Mikszáth Kálmán - Tót atyafiak, Mikszáth Kálmán - A jó palócok, Szathmári Sándor – Kazohinia
AC-00015	Digitális iskolai magyar nyelv és irodalom sor. II. (4CD)  Magyar irodalom története Irodalmi arcképcsarnok A magyar irodalom története (spenót) Magyar életrajzi lexikon
AC-00024	Digitális iskolai magyar nyelv és irodalom sor. VI. (2CD)  Szó-tár-lat A latin nyelv szótára
AC-00017	Digitális iskolai magyar nyelv és irodalom sor. IV. (5CD)

Cikkszám	Megnevezés
	A Pallas nagy lexikona Verstár Tinódi Lantos Sebestyén Szinyeyi József: Magyar írók élete és munkái Domanovszky Magyar művelődéstörténet
DM-00048	Digitális Világirodalom CD (Érettségi és felvételi előkészítő)
HU-00002	Hangoskönyv csomag XI. (5CD)  • Ady Endre versei és írásai, • Weöres Sándor verseit mondja - Weöres Sándor, • Illyés Gyula verseit mondja, Iliyés Gyula, • Illyés Gyula : Élő szóval, • Örkény István - Élő szóval
BD-00008	i Doctum – Magyar (CD-i) (Mítoszok és a Biblia)
MM-00009	Magyar irodalom csomag (4CD)  Irodalmi lexikon Irodalmi kalauz Irodalmi kincsestár I.-II.
DM-00025	Repeta – Felső magyar irodalom (4PC DVD) 5.oszt., 6.oszt.,7.oszt.,8.oszt.
ST-00020	Magyar irodalom története (CD-i)
TIT-0001	Hangoskönyv csomag V. (7CD)  Mikszáth: A két koldusdiák Kosztolányi : Édes Anna Kosztolányi: Pacsirta Babits: A gólyakalifa Jókai: Az arany ember (2CD) Mikszáth: Szent Péter esernyője
DH-00002	Digitális matematika tanító csomag (4CD)
MM-00004	Középiskolai matematika 1-2. (2CD)
DM-00001	3D Emberi test (CD)
DH-00009	LIC-Digitális biológia kikérdező csomag csomag (2CD)
DH-00012	LIC-Digitális kémia kikérdező csomag (2CD)
DH-00010	LIC-Digitális fizika kikérdező csomag (2CD)
MI-00007	LIC-Fizika I. csomag (2CD) – Elektromosság, Mozgások
MI-00008	LIC-Fizika II. csomag (3CD) – A fény, Fizi-ka-land, Kölcsönhatások
MI-00073	LIC-Fizika III. csomag (2CD) – Játékos fizika I., Fizika nem csak általános iskolásoknak
MI-00074	LIC-Fizika IV. csomag (2CD) – Csillagászat, A Nap titkai
MI-00075	LIC-Fizika teszt gyakorló 7-8.
DH-00011	LIC-Digitális földrajzi kikérdező csomag (4CD)
MK-00006	A problémamegoldás tanulható 6.oszt. (CD-i)
DM-00044	Digitális német nyelvoktató csomag (3PC-DVD, 1CD)

### 3.6 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A helyi tantervek képzési formáknaként, tantárgyanként, évfolyamonként tartalmazzák a továbbhaladás feltételeit.

A sajátos nevelési igényű tanulóknál a szakértői véleményben szereplő mentesítéseket figyelembe véve magasabb évfolyamba léphetnek.

### 3.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a házi feladat kérdése, szabályozása, valamint a magatartás és szorgalom értékelése

#### 3.7.1 Beszámoltatás, számonkérés

- Szóbeli feleltetés, beszámoló, gyűjtőmunka, kutatás
- Írásbeli dolgozat
- Az egyes évfolyamokon a tanult tantárgyakból félévenként legalább két témazáró dolgozatot kell íratni.  
11-12 évfolyamon a kötelező érettségi tantárgyakból az előzőek duplája ajánlatos.
- A dolgozat idejét időben közölni kell a tanulókkal, de legalább egy héttel korábban.
- Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható, előzetes időpont egyeztetés alapján.
- Témazáró dolgozatnak számít az egyes témakörök vagy leckék lezárását követő írásbeli dolgozat. Ez általában egy-egy nagyobb ismerethalmazra támaszkodó számonkérés, amit minden esetben összefoglalás illetve dolgozatot előkészítő óra előz meg.  
Nem számít ilyen dolgozatnak az előző órai, illetve 1-2 órányi tananyag, valamint az adott témakörön belüli egy tananyag számonkérése.  
Ez utóbbiak írásban és szóban is minden előzetes bejelentés nélkül számonkérhetők.
- A témazáró osztályzata kiemelve kerül bejegyzésre az elektronikus naplóba, és a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál hangsúlyozott szerepük van.
- Ha a mulasztás eléri, vagy meghaladja az adott tantárgy óraszámának 30%-át, akkor osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak az egész éves anyagból.
- 12. évfolyamon minden évben több tantárgyból élni kívánunk a „próba érettségi” lehetőségével, az érettségi vizsgához hasonló lehetőségekkel és feltételek között kívánjuk megírni, melynek értékelése hangsúlyozottabb dolgozatjegynek számít.
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai beszámoltatása, az ismeretek számonkérése, értékelése differenciáltan, képességeiknek megfelelően, valamint az igazgató által határozatlan rögzített mentesítések érvényesítése, illetve a szakértői véleményben leírtak alapján történik.

#### 3.7.2 Vizsgák

Gimnáziumunk tanulói a 6. 8. és 10. évfolyamok végén vizsgát tesznek az előző két tanév anyagából. A vizsga tárgyai: magyar, matematika, történelem, választott idegen nyelv, szabadon választott tantárgy. A vizsga szabályzatát az iskolai vizsgaszabályzat tartalmazza.

### 3.7.3 Házi feladatok szabályozása

- A házi feladat (szóbeli, írásbeli) szükségszerű részét képezi a tanulási folyamatnak, annak értékelése része a tanulmányi munka minősítésének, hiszen a tanórán elsajátított tananyag rögzítését, elmélyítését szolgálja.
- A házi feladat mennyiségét és nehézségi fokát a szaktanár a tanuló életkori sajátosságainak, képességeinek és a tantervi követelmények figyelembevételével határozza meg.
- Házi feladatot a szaktanár óráról órára folyamatosan kijelöl.
- Külön házi feladatot hétvégekre és szünetekre nem adunk, csak szorgalmi feladatokat, amelyek alkalmasak lehetnek a hiányosságok pótlására, vagy az ismeretek megerősítésére. Nem számít külön házi feladatnak a hétvége, illetve a szünet előtti utolsó órán feladott „soros” házi feladat.

## 3.8 A magatartás és szorgalom értékelése

### 3.8.1 Magatartás

<b>A magatartás minősítésének fokozatai:</b>	példás (5)
	jó (4)
	változó (3)
	rossz (2)

#### 5 (példás)

Iskolai és iskolán kívüli, templomi, csendes napi valamint más spirituális alkalmakon való viselkedése példamutató. Az iskola keresztyén szellemiségét és hagyományait méltó módon képviseli. Magatartása megfelel a HÁZIREND követelményeinek. Képességeinek és körülményeinek figyelembevételével tanulmányi munkája jó. Kezdeményező, segítőkész. A felnőttekhez, tanáraihoz és társaihoz követésre méltóan tisztelettudó és udvarias. Önkéntesen többletfeladatot is vállal. Igazolatlan óra és elégtelen félévi, illetve év végi osztályzat esetén nem lehet példás a magatartás jegy.

#### 4 (jó)

Ha a rábízott feladatokat a követelményeknek megfelelően elvégzi, s ezzel segíti, támogatja az órai munkát.

Az iskolai, iskolán kívüli és egyházi alkalmakon viselkedése megfelel a HÁZIREND követelményeinek. Magatartása tisztelettudó, udvarias.

#### 3 (változó)

Változó a magatartás több osztályfőnöki figyelmeztetés és intés esetében, amennyiben nincs(enek) mellette dicséret(ek). A rábízott feladatoknak csak ösztönzésre, akkor is csak részben tesz eleget. Iskolai és iskolán kívüli, egyházi eseményeken magatartása elfogadható, esetenként vét a HÁZIREND szabályai ellen.

Nem lehet rá biztosan számítani.

#### 2 (rossz)

Tantestületi, igazgatói figyelmeztetés és megrovás esetében.

A HÁZIRENDET többször megsérti. Iskolai, iskolán kívüli, spirituális alkalmakon viselkedése erősen kifogásolható.

Többszörös figyelmeztetés ellenére is zavarja a közösséget, hátráltatja munkáját.

A rábízott feladatoknak részlegesen sem tesz eleget.

### 3.8.2 Szorgalom

<b>A szorgalom minősítésének fokozatai:</b>	példás (5)
	jó (4)
	változó (3)
	hanyag (2)

#### **5 (példás)**

A tanuló tanulmányi munkáját képességeihez és körülményeihez mérten példamutatóan elvégzi. Talentumaival jó lelkiismerettel sáfárkodik. Érdeklődésének megfelelően eredményesen képzi magát. Céltudatosan, ésszerűen szervezi munkáját. Tevékenységét a tudás megszerzésének igénye hatja át. Munkavégzése pontos, megbízható. Órai aktivitásával nagy segítséget nyújt a szaktanárnak.

#### **4 (jó)**

Tanulmányi munkáját képességeihez és körülményeihez mérten jól végzi. Érdeklődésének megfelelően esetenként meg lehet bízni feladattal. Lelkiismeretesen készül, de az önkéntes vállalás nem jellemző rá.

#### **3 (változó)**

Tanulmányi munkája elmarad képességei és lehetősége mögött. Nem tanul rendszeresen. Időnként figyel, dolgozik, de ez figyelmetlenséggel, pontatlansággal párosul. Önállóan. Külön fel kell hívni a figyelmét a teendőkre. Valamely tárgyból elégtelen félévi, illetve év végi osztályzatot szerző tanuló változónál (3) jobb szorgalmi minősítést nem kaphat.

#### **2 (hanyag)**

Ha lustaság, nemtörődömség miatt bukik a tanuló csak hanyag (2) lehet a szorgalma. Képességeihez és körülményeihez mérten nagyon keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Kötelességeit elmulasztja, munkájában megbízhatatlan a figyelmeztetések ellenére is. Tanulmányi munkáját érdektelenség, közömbösség jellemzi.

### **3.9 A 2005-től bevezetésre kerülő középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei tantárgyanként**

#### **3.9.1 Idegen nyelvek**

A középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei megegyeznek a minisztérium által kiadott idegen nyelvi témaköri ajánlással:

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika

##### **3.9.1.1 Francia nyelv**

1. Les données personnelles, la famille
2. L'homme et la société
3. L'environnement
4. L'école
5. La mode de vie
6. Les loisirs, la culture, le divertissement
7. Le voyage, le tourisme
8. La technique, la science

##### **3.9.1.2 Angol nyelv**

1. Personal particulars, family
2. Man and Society
3. Our Environment
4. The School
5. The World of Jobs
6. Way of live
7. Free Time, Culture, Entertainment
8. Travelling, Tourism
9. Science and technics

##### **3.9.1.3 Német nyelv**

1. Persönliches, Familie
2. Gesellschaft und Mensch
3. Umwelt
4. Schule
5. Arbeit
6. Lebensweise
7. Erholung, Freizeit

8. Reise, Tourismus
9. Wissenschaft und Technik

#### 3.9.1.4 Olasz nyelv

1. La famiglia, dati personali
2. La gente e società
3. L'ambiente
4. La scuola
5. Il lavoro
6. Modo di vita
7. Vacanze, Educazione, Divertimento
8. Viaggio e turismo
9. Scienza e tecnica

#### 3.9.1.5 Orosz nyelv

1. Личные данные, семья
2. Человек и общество
3. Мир, окружающий нас
4. Школа
5. Мир труда
6. Образ жизни
7. Свободное время, развлечение
8. Путешествие, туризм
9. Наука и техника

### 3.9.2 Magyar nyelv

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

### 3.9.3 Magyar irodalom

1. **Életművek:**  
Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila
2. **Portrék:**  
Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János  
(Választandó 4 portré)
3. **Látásmódok:**  
Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos  
(Választandó 3 szerző)
4. A **kortárs irodalomból** - választandó 1 szerző az 1980-tól napjainkig tartó időszakból

5. **Világirodalom** - az antikvitás, a Biblia, a romantika, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása  
Választandó 2
6. **Színház- és drámatörténet** –Szophoklész, Shakespeare. Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája  
Választandó 2
7. **Regionális kultúra 1**
8. **Az irodalom határterületei 1**

### 3.9.4 Történelem

1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
2. Népeség, település, életmód
3. Egyén, közösség, társadalom
4. Modern demokráciák működése (ezen belül alkotmánytan is)
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
6. Nemzeti konfliktusok és együttműködés
7. Helytörténet (Nyíregyháza, gyülekezet, templom, iskola)

A témakörökön belül a tételek meghatározása korszakonként történik és egyes problémákat korszakokon átívelve kell meghatározni.

### 3.9.5 Földrajz

1. Térképi ismeretek
  - 1.1. A térképi ábrázolás
  - 1.2. Térképi gyakorlatok
  - 1.3. Az űrtérkép
2. Kozmikus környezetünk
  - 2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
  - 2.2. A Nap és kísérői
  - 2.3. A Föld és mozgásai
  - 2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában
3. A geoszférák földrajza
  - 3.1. A kőzetburok
  - 3.2. A levegőburok
  - 3.3. A vízburok földrajza
  - 3.4. A talaj
  - 3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
4. A földrajzi övezetesség
  - 4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
  - 4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
  - 4.3. A forró övezet
  - 4.4. Mérsékelt övezet
  - 4.5. A hideg övezet
  - 4.6. A függőleges földrajzi övezetesség
5. Népeség- és településföldrajz
  - 5.1. A népeség földrajzi jellemzői
  - 5.2. A települések földrajzi jellemzői
6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
  - 6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
  - 6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
  - 6.3. A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamatai
  - 6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
  - 6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok



- 7.1. A világgazdasági pólusok
- 7.2. A világgazdaság peremterületei
- 7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok
8. Magyarország földrajza
  - 8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátossága
  - 8.2. Magyarország természeti adottságai
  - 8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
  - 8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
  - 8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
  - 8.6. Magyarország környezeti állapota
9. Európa regionális földrajza
  - 9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
  - 9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
  - 9.3. Az Európa Unió földrajzi vonatkozásai
  - 9.4. Észak-Európa
  - 9.5. Nyugat-Európa
  - 9.6. Dél-Európa
  - 9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
10. Európán kívüli földrészek földrajza
  - 10.1. A kontinensek általános természet- és társadalom földrajzi képe
  - 10.2. Általános földrajzi kép
  - 10.3. Ausztrália és Óceánia
  - 10.4. Afrika általános földrajzi képe
  - 10.5. Amerika
11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
  - 11.1. A geoszféra környezeti problémáinak kapcsolatai
  - 11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
  - 11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

### 3.9.6 Kémia

1. Általános kémia
  - 1.1. Atomszerkezet
  - 1.2. Kémiai kötések
  - 1.3. Molekulák, összetett ionok
  - 1.4. Anyagi halmazok
  - 1.5. Kémiai átalakulások
2. Szervetlen kémia
  - 2.1. Hidrogén
  - 2.2. Nemesgázok
  - 2.3. Halogénelemek és vegyületeik
  - 2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
  - 2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
  - 2.6. A szénsoport elemei és vegyületeik
  - 2.7. Fémek
3. Szerves kémia
  - 3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői
  - 3.2. Szénhidrogének
  - 3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének
  - 3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
  - 3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
  - 3.6. Szénhidrátok
  - 3.7. Fehérjék
  - 3.8. Nukleinsavak
  - 3.9. Műanyagok
  - 3.10. Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások
  - 4.1. Az anyagmennyiség
  - 4.2. Gázok
  - 4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
  - 4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
  - 4.5. Termokémia
  - 4.6. Kémiai egyensúly
  - 4.7. Kémhatás
  - 4.8. Elektrokémia

### 3.9.7 Biológia

1. Bevezetés a biológiába
  - A biológia tudománya
  - Az élet jellemzői
  - Fizikai, kémiai alapismeretek
2. Egyed alatti szerveződési szint
  - Szervetlen és szerves alkotóelemek
  - Az anyagcsere folyamatai
  - Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
3. Az egyed szerveződési szintje
  - Nem sejtrendszer
  - Önálló sejtek
  - Többsejtűség
  - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
4. Az emberi szervezet
  - Homeosztázis
  - Kültakaró
  - A mozgás
  - A táplálkozás
  - A légzés
  - Az anyagszállítás
  - A kiválasztás
  - A szabályozás
  - Szaporodás és egyedfejlődés
5. Egyed feletti szerveződési szintek
  - Populáció
  - Életközösségek (élőhelytípusok)
  - Bioszféra
  - Ökoszisztéma
  - Környezet- és természetvédelem
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
  - Molekuláris genetika
  - Mendeli genetika
  - Populációgenetikai és evolúciós folyamatok
  - A bioszféra evolúciója

### 3.9.8 Fizika

- 1) Mechanika
  - a. Newton törvényei
  - b. Pontszerű és merev test egyensúlya
  - c. Mozgásfajták
  - d. Munka, energia
  - e. A speciális relativitáselmélet elemei
- 2) Termikus kölcsönhatások

- a. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
  - b. Hőtágulás
  - c. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
  - d. Az ideális gáz kinetikus modellje
  - e. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
  - f. Kalorimetria
  - g. Halmazállapot-változások
  - h. A termodinamika II. főtétele
- 3) Elektromos és mágneses kölcsönhatás
- a. Elektromos mező
  - b. Egyenáram
  - c. Az időben állandó mágneses mező
  - d. Az időben változó mágneses mező
  - e. Elektromágneses hullámok
  - f. A fény mint elektromágneses hullám
- 4) Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás
- a. Az anyag szerkezete
  - b. Az atom szerkezete
  - c. Az atommagban lejátszódó jelenségek
  - d. Sugárvédelem
  - e. Elemi részek
- 5) Gravitáció, csillagászat
- a. A gravitációs mező
  - b. Csillagászat
- 6) Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
- a. A fizikatörténet fontosabb személyiségei
  - b. Felfedezések, találmányok, elméletek

### 3.9.9 Matematika

- Halmazok
  - Matematikai logika
  - Kombinatorika
  - Gráfok
- Alapműveletek
  - A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
  - Racionális és irracionális számok
  - Valós számok
  - Hatvány, gyök, logaritmus
  - Betűkifejezések
  - Arányosság
  - Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
  - Középértékek, egyenlőtlenségek
- A függvény
  - Egyváltozós valós függvények
  - Sorozatok
- Elemi geometria
  - Geometriai transzformációk
  - Síkbeli és térbeli alakzatok
  - Vektorok síkban és térben
  - Trigonometria
  - Koordinátageometria
  - Kerület, terület
  - Felszín, térfogat
- Leíró statisztika

- A valószínűségszámítás elemei

### 3.9.10 Informatika

1. A kommunikáció
  - 1.1. A kommunikáció információelméleti modellje. Az információmennyiség
  - 1.2. Jel, adat, információ és ismeret összefüggése. Az információ (többféle) fogalma
  - 1.3. Tanulás az interneten, e-learning. Az e-kereskedelem, e-gazdaság fejlődése
2. Információ és társadalom
  - 2.1. A számítástechnika fejlődése a XX. század közepéig
  - 2.2. A számítógépek fejlődése az elmúlt 60 évben. Az internet története
  - 2.3. Az információs társadalom jellemzői. A magyar információs társadalom
  - 2.4. Az IKT hétköznapi veszélyei – kontra ergonomikus környezet és helyes magatartás
  - 2.5. A szofverhasználat jogi vonatkozásai és a szerzői jog fogalma
3. Jelátalakítás és kódolás
  - 3.1. Analóg és digitális jelek csoportosítása. Az adat és az adatmennyiség egysége
  - 3.2. Számrendszerek és számábrázolások. Bináris, hexadecimális számrendszerek
  - 3.3. Karakterek bináris kódolása. A kód
  - 3.4. Analóg és digitális képek – digitalizálás
  - 3.5. Hangok digitalizálása
4. A számítógép felépítése
  - 4.1. A Neumann-elv. A személyi számítógép részei
  - 4.2. Memóriák és háttértárak
  - 4.3. Monitorok és nyomtatók
  - 4.4. Perifériák jellemzése: szkennerek, digitális fényképezőgép, billentyűzet, hangkártya, VGA kártya, hálózati kártya, modem, egér
  - 4.5. Hálózatok fajtái, topológiájuk, az internet fizikai felépítése
5. Az operációs rendszer és főbb feladatai
  - 5.1. Az operációs rendszerek fő feladatai, típusai. Egy grafikus operációs rendszer felhasználói felülete, fontosabb felhasználói beállításai
  - 5.2. Egy operációs rendszer könyvtárszerkezete (tárolórendszere). Könyvtárak és állományok kezelése
  - 5.3. Állományok tömörítése és kicsomagolása. A tömörítés fontosabb típusai
  - 5.4. A Vírusok és más károkozók jellemzése, kategorizálása, védekezés ellenük
6. Kommunikáció az interneten
  - 6.1. Az internet fontosabb kommunikációs szolgáltatásai. Fájlok átvitele, FTP
  - 6.2. Internet böngészőprogram kezelése, beállításai
  - 6.3. Adatkeresés az interneten – tematikus és kulcsszavas keresés
  - 6.4. Elektronikus levelezés. Mit tudnak a levelezőprogramok?
  - 6.5. Távoli online adatbázisok használata az interneten
7. Könyvtárhasználat
  - 7.1. A könyvtárak fejlődése (története). A könyvtárak típusai. Egy korszerű könyvtár terei, részei
  - 7.2. A dokumentumok csoportosítása és főbb jellemzőik. Alkalmazásuk az ismeretszerzésben
  - 7.3. Könyvtári katalógusok használata (betűrendes katalógus, tárgyi katalógus, elektronikus katalógus, egyéb katalógusok)
  - 7.4. Az elektronikus (digitális) könyvtár fogalma és szolgáltatásai. Egy elektronikus könyvtár bemutatása

### 3.9.11 Testnevelés

#### A/ Elméleti ismeretek

- 1) A magyar sportsikerek
- 2) A harmonikus testi fejlődés
- 3) Az egészséges életmód
- 4) Testi képességek
- 5) Gimnasztika

- 6) Atlétika
- 7) Torna
- 8) Ritmikus gimnasztika
- 9) Küzdősportok, önvédelem
- 10) Úszás
- 11) Testnevelési- és sportjátékok
- 12) Természetben üzhető sportok

### **B/ Gyakorlati ismeretek**

- 1) Gimnasztika
- 2) Atlétika (Futások, Ugrások, Dobások)
- 3) Torna (talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, gyűrű, nyújtó, korlát)
- 4) Küzdősportok, önvédelem
- 5) Úszás
- 6) Testnevelési- és sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda)

### **3.9.12 Ének-zene**

9. A népdalelemzés szempontjai
10. A régi és új stílusú népdalok jellemzése
11. Az ókori kelet nagy kultúráinak zenei öröksége
12. A középkor egyházi és világi zenéje
13. A reneszánsz művészetek általános jellemzése, a reneszánsz zene műfajai és kiemelkedő zeneszerzői
14. A barokk művészet általános jellemzése, a barokk korban kialakult énekes és hangszeres műfajok
15. J. S. Bach munkássága
16. A bécsi klasszikus zene formai sajátosságai, műfajai
17. A három bécsi mester munkásságának rövid ismertetése
18. A zenei romantika általános jellemzői
19. Liszt Ferenc és a programzene
20. Az impresszionizmus és a zene kapcsolata. Debussy munkássága
21. Kodály és Bartók jelentősége a magyar zene történetében
22. Zenei irányzatok a XX. században

Memoriter: zenetörténeti és napzenei szemelvények

A tanult zenetörténeti művek felismerése rövid részletekről

Többszólamú éneklés: egyszerűbb zenetörténeti szemelvények, Kodály biciniumok, ...

### **3.9.13 Hittan**

1. Biblia
  - Ószövetség
  - Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek
  - Újszövetség
  - Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek
  - Kortörténeti ismeretek
2. Egyháztörténet
  - Krisztus egyházának története
  - A saját felekezet története
3. Dogmatika
  - Az egyház tanítása
4. Az egyházi esztendő
  - Ünnepek, ünnepi időszakok
5. A keresztyén/keresztény erkölcsi élet – etika

- A kereszténység/keresztényiség erkölcsi tanítása
- 6. Világvallások
  - A nagy világvallások alapvető gondolatai
- 7. Kompetenciák
  - Szövegértelmezés
  - Esetelemzés

### 3.9.14 Társadalomismeret

- Társadalomismeret
  - A társadalmi szabályok
  - Jogi alapismeretek
  - Állampolgári ismeretek
  - A család és a felnőtté válás
  - Kultúra és közösség
  - A társadalmi viszonyok
- Jelenismeret
  - Az új gazdasági és társadalmi világtrend
  - Kultúra és globalizáció
  - Az életmód átalakulása
  - A növekedés határai
- Gazdasági ismeretek
  - Vállalkozás, vállalkozó
  - A vállalkozások szerepe, jelentősége a magyar gazdaságban
  - A gazdasági környezet
  - A marketing alapjai
  - A vállalkozás finanszírozása
  - Fogyasztó a piacgazdaságban
  - Nemzetközi kereskedelem
- Pszichológia
  - A test és a lélek, az emberi én és a tudat
  - A kognitív funkciók
  - A beszéd és a kommunikáció
  - A motiváció, az érzelmek és az akarat
  - A szocializáció folyamata. A személyiség és a társas jelenségek
  - Léleki egészség és betegség

### 3.10 Egészségnevelési program

#### 3.10.1 Az egészségnevelési program irányelvei

A kormány az elmúlt évtizedek kedvezőtlen népegészségügyi folyamataira tekintettel kiemelt jelentőséget tulajdonít a gyökeres javításnak. A program alapja az Egészségügyi Világszervezet 1998-as közgyűlésén elfogadott nyilatkozat, amely kimondja, hogy a jó egészségi állapot az egyik alapvető emberi jog. Egészségi állapotunkat elsődlegesen mindennapi döntéseink, közvetlen környezetünk, a család, az iskola, a munkahely, a lakóhely határozzák meg. Az egészség tekintetében hosszú ideig uralkodott az a szemlélet, amely az egészséget a betegség vagy egyéb kórállapot hiányának tekintette. Újabban a jóllét vagy jó közérzet állapota felel meg a definíciónak.

Nagyon fontos az elsődleges **megelőzés**.

Fontos figyelmet kap:

- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése
- az aktív testmozgás elterjesztése
- az egészséges fizikai környezet kialakítása
- a lelki egészségvédelem megerősítése
- a mozgásszervi betegségek és az abból eredő szövődmények csökkentése
- a dohányzás visszaszorítása
- alkohol- és drogprevenció
- balesetmegelőzés, balesetvédelem

#### 3.10.2 Az egészségfejlesztés célja

Az egészségfejlesztés célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel és ugyanakkor rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Magában foglalja az emberi szervezet működésével, a betegségek megelőzésével, az életvezetéssel, a környezeti tényezőkkel kapcsolatos ismereteket és arra buzdít, hogy az egyének a szolgáltatások értő felhasználóivá váljanak.

#### 3.10.3 A magyar lakosság kilátásai

Egyre általánosabb a gyermekkori elhízás, a magas vérnyomás, az asztma. Megduplázódtak az utóbbi tíz évben a gerincbetegségek, a fiatalok 60-80%-a tartáshibás. Magas a golyvagyakoriság. A fogbetegségek szempontjából Magyarország a legrosszabb mutatókkal jellemezhető országok között van Európában. Az ifjúság 55%-a nem sportol. Egyre gyakoribbak a gyermekkori mentális zavarok, az agresszivitás, a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol- és drogkipróbálás és fogyasztás) korai megjelenése.

A kedvezőtlen egészségmagatartás összefügg a szocializációs folyamat zavaraiival. Márpedig a szocializáció intézményes színtere az iskola, amely a szükséges ismeretek közlésében, a szükséges jártasságok és készségek kialakításában meghatározó szerepet játszik. Nem kevésbé fontos a családi szociokulturális háttér, korai otthoni nevelés, a társadalmi rétegződésben elfoglalt hely hatása.

#### 3.10.4 Feladatok, szükséges akciók:

- Döntő fontosságú a közvetítésre hivatott **pedagógusok felkészítése és továbbképzése** az ismeretekből és módszerekből, valamint az iskola-egészségügyi szolgálat és a tanárok közötti együttműködés.
- A mindennapos egészségfejlesztő testmozgás megvalósítása minden gyermek számára
- Egészségfejlesztési tananyag beépítése az iskolai tantervbe.

### 3.10.5 Az iskola szerepe és lehetősége

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola. A közvélemény elvárja, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben, mert:

- Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolát.
- Az iskolások személyiségfejlődésük és az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelyben érdemi hatást lehet elérni
- Az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel.
- Az iskola a társadalmi intézményekkel és szervezetekkel állandó kölcsönhatásban tevékenykedik, így jobban mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és gyakorlására.

### 3.10.6 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a HUNGAROFIT módszer alapján tanév elején és végén végzünk fizikai állapotmérést.

#### Motorikus próbák

az általános fizikai teherbíró-képesség mérésére. (a próbák mérése és értékelése a tanár irányítása mellett, a tanulókkal közösen történik).

#### Az aerob állóképesség mérésére:

Cooper-teszt (m), pulzus méréssel összekötve (pulzusszám/percben kifejezve)  
(Meg kell mérni és fel kell jegyezni a percenkénti pulzusszámot a teszt végrehajtása előtt, a teszt végrehajtása után: az 1., az 5., és a 10. percekben.)

#### Izomsorok erő, erőállóképességének mérése:

- 1-2. Az alsó végtag dinamikus erejének a mérése
  - Helyből távolugrás (m)
  - Helyből 5-ös sorozatugrás, páros lábban (m)
3. A kar, a törzs és a lábizmok együttes erejének mérése
  - Egykezes labdalökés helyből, az ügyesebb kézzel (m)
4. A váll-és törzsizmok gyorsasági erejének mérése
  - Kétkézes dobás hátra, fej fölött (m)
5. A vállöv és a kar erejének, erőállóképességének mérése
  - Fekvőtámaszban karhajlítás és-nyújtás, folyamatosan, kifáradásig, de max. 4 percig (db)
6. A csípőhajlító és a hasizmok erő, erőállóképességének mérése
  - Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan, kifáradásig, de max. 4 percig (db)
7. A hátizmok erő, erőállóképességének mérése
  - Hasonfekvésből törzsemelés és – leengedés, folyamatosan, kifáradásig, de max. 4 percig



### 3.10.7 A sport és az egészség

Ha a jóllét, a jó közérzet fogalma jelenti az egészséget, szinte kézenfekvő, hogy asszociálunk a sportra, testmozgásra. Iskolánkban a testnevelési órák mellett számtalan lehetőséget teremtünk az egészségük, jó közérzetük érdekében mozogni vágyóknak. Ezek az alkalmak a testi képességek erősítését, a szellem felfrissülését és a lélek harmóniáját teremtik meg. A sport, az egészségért végzett testmozgás a ráfordított időt és pénzt tekintve a társadalom legjobb befektetése.

### 3.10.8 Testnevelési lehetőségek iskolánkban:

- Testnevelési órák
- Gyógytestnevelési órák
- Tömegsport és sportkörüli foglalkozások
  - Kosárlabda
  - Röplabda
  - Kondicionálás
  - Foci
  - Aerobic,
  - Tánc
  - Úszás
- Évfolyam és iskolai bajnokságok
- Diákolimpiai versenyek
- Nyolcosztályos gimnáziumok sporttalálkozója
- Iskolák közötti tornák
- Hagyományos sportnapok (kosárlabda, teremfoci)
- Kirándulások
- Sítúrák
- Kerékpártúrák
- Vízitúra

### 3.10.9 Évfolyamonkénti tematika: 5-12. osztály /évi 10-10 óra/

Az egyes évfolyamok vonatkozásában egységes tartalomkörök megfogalmazására került sor, melyek az adott életkori csoport domináns problematikáját és fejlődési feladatát hivatott megjeleníteni. Sikeres teljesítése hozzásegíthet egy egészséges és kiegyensúlyozott életvezetéshez, a jóllét megtalálásához.

A tananyag feldolgozása során az ún. részvételen alapuló oktatási technikák minél szélesebb körű alkalmazását ajánljuk, hiszen ezek révén alakulhat ki a saját élmény, fejlődhetnek az életvezetés, a testi-lelki jóllét szempontjából fontos készségek és jártasságok (kommunikációs készségek, kooperációs technikák, projektmunka, csoportmunka stb.)

A tematika feldolgozását osztályfőnöki órákon, szakkörökön, az egyes tantárgyak képzési tartalmaiban modul-elemként vagy egyéb egyéni ötlet alapján valósítjuk meg. Az osztályfőnöki órákon az iskola egészségügyi dolgozók bevonása az egészségnevelési munkába.

#### A feldolgozás során a következő foglalkozási formákat ajánljuk:

- előadás
- kortárs előadása
- filmvetítés
- kirándulás
- sportnap, kocogás
- vetélkedő
- szülők bevonása
- iskolaorvos, iskolavédőnö bevonása
- pszichológus bevonása

- bűnügyi szakember előadása
- egyéb egyéni ötlet

## 5. évfolyam

### Életmódok és az egészség

- Mi minden értendő az egészség fogalmán?  
Mi tesz engem egészségessé?
- Mi is az az életmód?
- Mitől egészséges az én életmódom?
- Életmód és táplálkozás
- Életmód és a biztonság megőrzése
- Az életmód és a veszélyes anyagok
- Az életmód és a kapcsolatok
- Az életmód és a növekedés
- Az életmód és a környezet
- Hogyan befolyásolhatom az életmódomat?  
Életmódjavítás

## 6. évfolyam

### Korlátok és lehetőségek

- Amiről én döntök és amiről nem
- Légy bátor IGEN-t mondani!
- Légy bátor NEM-et mondani!
- Amiről én döntök: mit eszem?
- Amiről én döntök: mozgás és személyes higiéné
- Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás I.
- Amiről én döntök: veszélyes anyagok II.
- Amiről én döntök: környezet
- Ezek a döntések, de HOGYAN?
- Mai döntések – holnapi következmények

## 7. évfolyam

### Függetlenségi törekvések és az egészség

- Változások kora – Hogyan nézek ki?
- Változások kora – Hogyan érzem magam?
- Hogyan látom családomat? Hogyan látnak ők engem?
- Hogyan látom barátaimat? Hogyan látnak ők engem?
- Változások a kapcsolataimban: barátok és ellenségek
- Változások a kapcsolataimban: Barátság vagy szerelem?
- Kihívás vagy szenvedély: veszélyes anyagok
- A veszélyes anyagok és a kapcsolatok
- Biztonság a változásokban
- Előrettekintés / visszatekintés

## 8. évfolyam

### Felelősséged a jövőért

- Környezetünk védelme – az egyéni felelősség kérdései
- Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!
- Alternatív étrendek
- Változtassunk! Táplálkozás
- Lásd az összefüggést (testmozgás), nem késő elkezdni!
- Látsz-e változást életmódodban?
- Mit változtatnál?
- Hogyan legyünk sikeresek (kapcsolatainkban, munkánkban)?
- Mit ajánlsz a mai ötödikeseknek?
- Életed 10 év múlva

## 9. évfolyam

### Egészséges életmód és a serdülés

- Felfogások az egészségről
- Felfogások az életmódról
- „Vigyázat serdülők!”
- Ki számít kortársnak? I.
- Ki számít kortársnak? II.
- Kapcsolatok és a megjelenés
- Mi számít drognak? – legális és illegális
- Mi számít drognak? Alternatívák: testmozgás, kapcsolatok
- Kockázatok és veszélyek – a biztonság megőrzése
- Változások és az egyensúly – összefoglalás
- Alapvető elsősegélynyújtás

## 10. évfolyam

### „Nyomás alatt” – helyem a világban – én és mások

- Elvárások: társadalom, család, kortárs csoport, média
- A család hatása az életmódra
- Kortársak hatása az életmódra I.
- Kortársak hatása az életmódra II.
- Mit üzen a média I.
- Mit üzen a média II.
- Társadalmi elvárások
- Társadalmi elvárások – devianciák
- Kölcsönhatások
- Meg akarok felelni?

## 11. évfolyam

### Hogyan tovább? Melyik úton?

- A társadalmi együttélés szabályai. Hogyan jönnek létre a szabályok? Gyakorlat
- A társadalmi normaalkotás folyamata (norma, szabály, szokás)
- Eltérés a szokásostól: táplálkozás
- Eltérés a szokásostól: párkapcsolati minták
- Eltérés a szokásostól: a szexualitás mindennapjai
- Eltérés a normáktól: alkohol és drog I.
- Eltérés a normáktól: alkohol és drog II.
- Következmények: deviáns karrier
- Önismeret, kommunikáció, pályaválasztás
- „Maradj a napos oldalon!”
- Elsősegélynyújtás, balesetvédelem

## 12. évfolyam

### Felelősség a közösségért

- A felnőtté válás folyamata a döntések tükrében, pályaválasztás
- Döntések, döntések!
- Döntések életmódomban: kapcsolatok
- Döntések életmódomban: táplálkozás, mozgás, személyes higiéné
- A döntések hatása: rövid távon–hosszú távon
- Hogyan képzelem el a családom?
- Hogyan képzelem a munkám?
- Közösségért érzett felelősség: a környezet
- Egészséges életmódok és az életminőség
- A daganatos megbetegedésekről és szűrési lehetőségekről tájékoztatás
- Helyem a világban

### 3.11 Környezeti nevelés

#### 3.11.1 A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távlatból nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természet, az épített és társadalmi környezet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

#### 3.11.2 A környezeti nevelés céljai:

Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló érték tudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait. E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik.

A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni (személyes) különbségeket, esélyt teremt minden gyermek számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátítását.

E pedagógiai törekvés sajátos tartalmakat és módszereket igényel a testi vagy szociális hátrányokkal küzdő gyerekeknél, hiszen életük során halmozódhatnak környezeti konfliktusaik.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőségéhez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészségét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés. Ezzel párhuzamosan erősödik egy szintetizáló, összefoglaló tantárgy iránti igény is.

A hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van.

1. A *napközis* foglalkozások környezeti nevelési tartalma kifejezett, hiszen a tanulók életviteli kultúrájának, szokásaik alakításának közvetlen nevelési lehetőségei tárulnak fel. A napközi programjaiban helyet kell hogy kapjanak a környezetfeltáró, megőrző programok, ezzel kapcsolatos játékok és cselekvések.

2. Az iskolai tehetség gondozás.

3. Versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés.

4. Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája (pl. hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság, biokertészet stb.) és társas harmóniájának rendje (pl. demokratikus fórumok, együttműködés helyi közösségekkel stb.). A családokat rendszeresen tájékoztatni szükséges az iskola környezeti nevelési célkitűzéseiről és a szülőket mind jobban be kell vonni a helyi környezeti akciókba.

### 3.11.3 A környezeti nevelés az iskolai oktatásban, nevelésben

#### Magyar nyelv és irodalom

5-8. évfolyam:

- általános személyiségfejlesztés
- tájékozódás a dokumentumtípusok között: szépirodalom és ismeretközlő könyvek
- környezet ábrázolása, leírása
- képleírás, versek összehasonlító elemzése

9-12. évfolyam:

- környezeti téma feldolgozása különböző információhordozók felhasználásával
- természet és a mítosz kapcsolata
- természeti képek a magyar népköltészetben

#### Idegen nyelv

5-8. évfolyam

- képleírás, párbeszéd, fogalmazás, beszélgetés, vita
- természetes anyagok felhasználása, tantermek dekorálása
- újságcikkek, fordítások, képek gyűjtése
- célzott megfigyelések az élőlényekről

9-12. évfolyam

- természeti környezetünk: környezetszennyezés és környezetvédelem

#### Matematika

5-12. évfolyam:

- számítások környezetszépítéssel, -védelemmel kapcsolatban

#### Informatika

5-12. évfolyam:

- ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakítása, megóvása
- káros hatások ellensúlyozásának ismertetése
- az informatikaoktatás során keletkező szerves hulladékok szelektív gyűjtése
- tudatosodjék a tanulóknál, hogy természetes emberi törekvés az egészség és környezet megkímélése

#### Történelem

5-8. évfolyam:

- a múlt egyes elemeinek, tevékenységének megismerése és rekonstruálása mellett jövőtervezés, makettek, rajzok, fogalmazások, esetenként számítógépes animálás révén

9-12. évfolyam:

- az emberré válás folyamata
- természetközeli életmód
- gazdasági és társadalmi változások

### Társadalomismeret - Állampolgári ismeretek

9-12. évfolyam:

- az egészséges környezethez és a biztonságos környezetre való jog
- a népességszám és a várható életkor alakulásának kérdései Magyarországon
- környezetszennyezés, erőforrások korlátozottsága, szegénység
- érdekellentétek az erőforrások felhasználásában
- környezeti piac

### Bevezetés a filozófiába

12. évfolyam

- az ember és természet egysége
- természet és ember egységének megbomlása
- a szép eszméje a művészetben és a természetben

### Fizika

7-8. évfolyam:

- egyszerű mérések adatfeldolgozás, grafikonok, diagramok értékelése
- különböző szerkezetű talajok vízáteresztő, vízmegkötő képessége
- háztartási energiafogyasztással kapcsolatos kiadások elemzése, energiatakarékossági lehetőségek otthon, iskolában

9-11. évfolyam:

- a mesterséges égitestek szerepe az információk közvetítésében, az időjárás jelzésében
- a víz különleges hőtágulási viselkedésének hatása a vízi élővilágra és a kőzetekre
- a globális felmelegedés (üvegházhatás) és következményei – a sarki jég elolvadása
- a levegő és a víz szennyezettségének hatása a fény terjedésére

### Biológia

7-8. évfolyam:

- video anyagok megtekintése, szakirodalmak tanulmányozása
- önálló információgyűjtés különböző életközösségekről
- kiselőadások, poszterek készítése

10-12. évfolyam:

- a környezetszennyezés (víz, levegő, talaj) hatása az állatok életmódjára, viselkedésére ( pl. elvándorlás, kihalás, az egyedszám csökkenése, a táplálék megváltozása, életképtelen egyedek létrejötte stb.)
- a növények szerepe a bioszférában – oxigéntermelés, a szén-dioxid megkötése
- a sejtek anyagcseréjére ható környezetszennyező anyagok, a sejtek reverzibilis és irreverzibilis károsodása
- az ivóvízben található kémiai anyagok hatása az emberi szervezetre
- a környezetszennyező anyagok és a radioaktív sugárzás hatása az ivarsejtképződésre és a meglévő iversejtekre

### Kémia

7-8. évfolyam:

- környezetünkben előforduló legismertebb kémiai változások felismerése, értelmezése
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadások a vegyszerek élővilágra gyakorolt hatásáról

9-12. évfolyam:

- a szennyező kémiai anyagok „megjelenése”
- a sugárzó veszélyes hulladékok kezelése
- a természetben létező kémiai egyensúlyi folyamatok és azok felborulásának következményei

### Természetismeret

5-6. évfolyam:

- tapasztalatgyűjtés, megfigyelések, mérések, kísérletek
- meteorológiai megfigyelés
- megfigyelések a természeti környezetben

### Földünk és környezetünk

7-8. évfolyam:

- megújuló energiaforrások haszna, kőolajszállítás veszélyei
- példák gyűjtése a természeti adottságok és a gazdasági élet kapcsolatáról

9-10. évfolyam

- a település változása az elmúlt évtizedekben – térképi ábrázolás
- a műholdfelvételek a környezetvédelem szolgálatában (pl. vízszennyezés, vegetációváltozás, globális felmelegedés)
- a légköri szennyező anyagok és következményei: ózonpajzs, üvegházhatás–felmelegedés, savas eső
- a folyószabályozás hatása az élővilágra – árvízvédelem
- a sarki jég olvadásának következményei
- a vízierőművek építésének ökológiai és társadalmi hatásai
- az ár-apály erőmű mint a megújuló energiaforrás egyik példája

### Technika és életvitel

5-8. évfolyam:

- mesterséges környezeti tényezők listázása
- beszélgetés az ember és a természet kapcsolatáról

### Ének-zene

9-12. évfolyam:

- kulturális sokféleség megőrzése

### Rajz és vizuális kultúra

9-10. évfolyam:

- művészi természetábrázolás
- a festészet kifejezőeszközei, hatásrendszere
- érzelem, lelkiállapot, hangulat megjelenítése síkon és térben a kifejezőeszközök egyéni használatával

## **3.11.4 Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés, fogyasztóvédelem és a kulturált közlekedésre nevelés**

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje. A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása, általános tájékozottsága, problémafelismerő és – feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

A globális kérdések alkalmasak leginkább arra, hogy beláttassuk, hogyan függ össze a fejlődés és a környezet, a fogyasztóvédelem és a kulturált közlekedés bonyolult világunkkal

A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

Iskolánknak biztosítania kell, hogy a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a **fogyasztói kultúra** és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál. Szükséges a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése, a **szociális és társadalmi kompetenciák** fejlesztése.

A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása **hosszú, sokoldalú** folyamat. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a **gyermekkorban elkezdett** fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszokban már megjelenik a jogérzés, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is. Fontos a szülők, a **családok bevonása** is a nevelési folyamatba.

Iskolai programunkban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni: a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése, az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása, a természeti értékek védelme. Fontos továbbá a fogyasztás során: a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése és a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

Fontos, hogy a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás
- Ökológiai fogyasztóvédelem
- Környezettudatos fogyasztás
- Fenntartható fogyasztás
- Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem



Évfolyamokra lebontott témakörök:

## 5-6. évfolyam

- **A közösségben elfoglalt hely** (család, iskola, barátok; önismeret, mások milyenek látnak; szituációs játékok, szociometriai felmérések; irodalmi/bibliai példák, történetek)
- **Felelősségvállalás** (családban, barátokkal, tanulásban, órai és órán kívüli helyzetekben; iskolai házirend; jogok és kötelességek; irodalmi/bibliai példák, történetek)
- **Saját környezetünk** megteremtése és megismerése (otthon, osztály, iskola, város; iskola- és várostörténeti vetélkedő; iskolaújság, közvetlen környezetünk helyzetének feltérképezése)
- **Természeti értékek** (otthoni és iskolai környezetben; rajz/poszter/fotópályázatok; madarak és fák napja; látogatás a botanikus kertbe, a vadasparkba; osztálykirándulás/hegyi tábor)
- **Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek** (egyes tantárgyakon keresztül; hazai és nemzetközi intézményi rendszerek, civil szervezetek; főbb környezeti problémák és megoldási lehetőségek)
- **Fogyasztóvédelem** (vásárlási szokások, bolti látogatások, esettanulmányok, probléma megoldások házi feladatokon keresztül a családdal/ kiscsoportokban/projekt munkában)
- **Biztonságos közlekedés** gyalogosan és kerékpárral (vendégelőadó/ rendőrség, toltó/internetes kvízek/oktató filmek, kiadványok; ügyességi verseny, családi nap)

## 7-8. évfolyam

- Fogyasztói társadalom: **a fogyasztás, a költekezés, a vásárlási kedv; a fogyasztói szemlélet az emberi kapcsolatok, a személyes értékek elsorvadásához vezet; az egyház szociális tanítása, a lelki-szellemi javak védelme, a jelen hatása a jövőre)**
- A tudatos vásárlók (etikai és környezeti tudatosság, másokra is tekintettel vannak – ma és a jövő emberei, ökológiai rendszerei; hit az igazságosságban, a méltányosságban, az ökológiai felelősségben)
- Fogyasztóvédelem (hivatalok/hatóságok/fórumok; jogok és törvények; biztosítók és károsultak, panaszlehetőségek; garancia és jótállás; márkavédelem; érdekek-kereskedelem, iparágak, közlekedés, utazás; szülők tapasztalatai; piaci magatartások felismerése; munkavállalás)
- Hulladék (fajták, gyűjtés, tárolás, gazdálkodás, feldolgozás, hasznosítás, szállítás, környezeti hatások; hazai és külföldi szervezetek/magazinok/média; hulladék kezelése a saját környezetben)
- **Energia** (alapvető formái, az energia hatékony és ésszerű felhasználása, épületek környezetbarát energiagazdálkodása: fűtés, használati melegvíz előállítás, világítás, hőszivattyú, főzés, elektromos áramtermelés, napkollektor; közlekedési és ipari energiaigény)

## 9-10. évfolyam

- **Életvezetés, életmód:** céltudatos, irányított életvitel, valódi célok feltárása; motivációk megismerése - igény, szükséglet, vágy tudatosítása, téves vágyak, félelmek és ideák elengedése, példaképek tudatosítása, másoknak való megfelelés; remény és hit; céltudatosság;

mérlegelés, útválasztás, felnőtté válás és felelősségvállalás; életút és életfeladat megtalálása

- **Testi, lelki problémák** (a feszültségmentes életért, hatékony gyógyítás, személyiségfejlesztés, stressz csökkentés, párkapcsolati problémák, súlycsökkentés, látásjavítás, fájdalomcsillapítás, gyereknevelés, családi problémák, masszázs, jóga; fizikai testünk betegségei és a negatív gondolatok, kommunikációs problémák, gyermekkori lelki sérülések, depresszió, elnyomott agresszió, lelkiismeret furdalás, álmatlanság, alvásképtelenség, gyógyszerek szedése)
- **Eltérő fogyasztási struktúrák** (helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól; áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései, élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk, elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefonía; egyéni és csoportos döntéshozatal)
- **Kulturált közlekedés** (közlekedési törvények tudatos ismerete, kerékpáros és segédmotoros közlekedés, a KRESZ legújabb módosításai; a kulturált közlekedés tudatosítása nem elsősorban pénz, hanem akarat kérdése; külföldi/média példák - adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában; problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel)

## 11-12. évfolyam

- **A média szerepe, tájékoztatás, hirdetés, reklám** (médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika, tartalmi összefoglalók készítése, monitorozás, RTV figyelés, Internet-figyelés, automatikus online keresőrendszerek megadott kulcsszavak, blog- és komment-figyelés, Breaking News - a legkorszerűbb informatikai háttér felhasználásával elemzések készítése a média-megjelenések adatsoraiból, nemzetközi sajtófigyelés, reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái)
- **EU fogyasztói jogok**, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem; viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése; érveléstechnikai gyakorlatok, hatékony érdekérvényesítés), intézmények, civil szervezetek, bankok, kereskedelmi egységek látogatása
- **Egészséges táplálkozás**, génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, túlsúly, bulímia / anorexia, drogok és alkoholfogyasztás, a dohányzás veszélyei
- **A kresz és az autóvezetés** (közlekedés lakott településeken, fő- és mellék utakon, autópályán; új- és használt autó vásárlás, autóhitel, autóvásárlási- és fenntartási költségek, karbantartás, büntetések, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások)

### 3.11.5 A környezeti nevelés a tanórán kívül

A tanórán kívüli nevelésnek arra kell összpontosítania, ami a tanórákon nem történhet meg, így a globális ismeretekre, a globális szemlélet formálására is.

A tanórán kívüli környezeti nevelés célja a tanulók környezeti tudatának fejlesztésén keresztül a környezetért, a jövő generációkért felelős magatartást tanúsító személyiség formálódásának segítése. A tanórán

kívüli környezeti nevelés lehetőleg mindenkire vonatkozzon, ne csak a közvetlen résztvevőkre hasson, hanem a tanulókon keresztül az iskola egészére (tanárookra, iskolában dolgozókra, a többi tanulóra) a tanulók családjaira, sőt a helyi közösségre is.

Megvalósítására többféle lehetőség kínálkozik.

- A rendszerszemléletre való nevelés
- Öknyomozó környezetvédelem
- A környezeti nevelés kiterjeszhető a családra is
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

*Tanórán kívüli környezeti nevelés színterei, lehetőségei*

- környezetvédelmi szakkörök
- nyári tábor
- kiállítások
- iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek, akciók
- „Föld napja”
- „Madarak és fák napja”
- iskolai zöld újság, zöld rádió
- tanulmányi kirándulás
- különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés
- vetélkedők, tanulmányi versenyek
- kapcsolattartás külső segítő partnerekkel
- művészeti csoportok, ünnepségek

### 3.11.6 Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasznált vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális illetve multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

### 3.11.7 Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelen-től különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

*Iskolán belüli kommunikáció formái*

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
- házi dolgozat készítése
- poszterek készítése és bemutatása
- iskolarádió felhasználása híradásra
- faliújságon közölt információk készítése
- szórólapok készítése

*Iskolán kívüli kommunikáció formái*

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel

## 4 Hatálybalépés, nyilvánosság tétel, nyilvánosság

1. A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium jelen Pedagógiai Programja azon a napon lép hatályba, amelyen az Országos Presbitérium jóváhagyja, és egyidejűleg hatályon kívül helyeződik az intézmény előző Pedagógiai Programja.
2. A nevelőtestület bármikor kezdeményezheti, e program módosítását, ha az erre vonatkozó igényt a nevelőtestület legalább egyharmada, vagy az igazgató, vagy az igazgatótanács írásban bejelenti, és a módosító javaslatot a testület megtárgyalta és legalább 51%-os szótöbbséggel megszavazta.
3. A Pedagógiai Programot kétévente felül kell vizsgálni, illetve abban az esetben, ha a jogszabályváltozások ezt szükségessé teszik.
4. A Pedagógiai Programot az igazgató készíti el, a diákönkormányzat és a szülői szervezet véleményezi, majd a tantestület értekezleten elfogadja és az igazgató az igazgatótanács elé terjeszti. Az igazgatótanács véleményezés után terjeszti fel a fenntartóhoz, végül a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma hagyja jóvá.
5. A Pedagógiai Program példányait az igazgatói, az igazgató helyettesi, a tanári és az iskolatitkári irodában, valamint a könyvtárban tároljuk, illetve feltesszük az iskola honlapjára és megküldjük a fenntartónak. A dokumentum nyilvános.

Nyíregyháza, 2011. április 28.

Tar Jánosné  
igazgató